

Bořetické listy

Prosinec 2013
Číslo 3

Na Vánoce pokoj v duši, štěstí, které nic neruší,
V novém roce hodně síly, abyste ve zdraví dlouho žili.
Přeje redakční rada.

Fotogalerie

Jarmark- vystoupení ZŠ a MŠ

Vystoupení žáků ZŠ

Fotogalerie

Tradiční Vánoční jarmark

Tradiční Jarmark – vystoupení mužáckého sboru Svodničan

Tradiční Jarmark - vystoupení ZUŠ V.Pavlovice

Tradiční Vánoční jarmark-vystoupení chrámové scholy Deo Gratias

Tradiční Vánoční jarmark

Výroba vánočního pečiva na jarmark

Fotogalerie

Tradiční Vánoční jarmark-dílnička

Tradiční Vánoční jarmark-dílnička

Tradiční Vánoční jarmark

Vítězové Běhu Bořeticemi, dívky 8-9 let

Vítězové Běhu Bořeticemi, ročník 2008-11

Drakiáda

Úvodník

Vážené spoluobčané a čtenáři Bořetických listů,

máme tady vánoce, konec roku, čas rozjímání a hodnocení. V krátkosti Vás chci seznámit s tím, co všechno se nám v tomto roce podařilo v obci uskutečnit a vybudovat.

V letošním roce jsme získali z dotačních titulů pro obec více než 8 000 000 Kč. V dubnu jsme vysadili stromořadí v trati Kraví hora, na které jsme získali dotaci 300 000,-Kč. Na další alej kolem parkoviště pod Kravíma horama máme dotaci 165 000,-Kč, na knihu „Bořetice v proměnách času“ jsme získali 270 000,-Kč, na nový zametací vůz, který budeme využívat od jara příštího roku, máme 2 500 000,-Kč a na pořízení nového územního plánu 120 000,-Kč. Největší radost máme ale ze získání dotace 4 500 000,-Kč na projekt „Inovace základní a mateřské školy“. Po dokončení této rekonstrukce bude mít naše obec jednu z nejlépe vybavených základních škol v širokém okolí.

Ač neradi, jednu dotaci ve výši 2 miliony Kč jsme i vrátili. Dotace byla na zateplení a výměnu kotlů v KD, ale naše spoluúčasť by byla dvakrát tak velká, tedy cca 4 000 000,-Kč. O tuto dotaci požádáme na základě výběrového řízení znovu.

Takřka 2 miliony korun nás stálo vybudování nové vozovky a veřejného osvětlení k rodinným domům na nové ulici Pod bytovkami. Za dotaci 150 000,-Kč bylo opraveno hasičské auto. Keříky jsme osadili ostrůvky a zelené pásy kolem vozovky na ulici Hlavní od V. Pavlovic do Kobylí. Na výsadbu se potřebovalo celkem 2 500 okrasných sazenic. Za pomoci hasičů, za což jim ještě jednou moc děkuji, jsme je pak po celé léto zalévali.

O dotaci jsme žádali i na poničenou zídku na hřbitově, ale nebyli jsme úspěšní. Žádost na vybudování nové hřbitovní zídky v délce 100 metrů podáme znovu a chceme ji postavit do konce měsíce června v příštím roce.

Radost nám udělalo ocenění od občanů a rodáků za přípravu a průběh 1. sjezdu rodáků Bořetic včetně vydání první knihy o obci. Sjezdy rodáků navrhujeme pořádat vždy po pěti letech.

Mrzí nás, že někteří občané a firmy zapomínají, že chodníky, vozovky a vše ostatní, co obec vybudovala, je určeno pro všechny občany Bořetic. Finančně náročné stavby se budují proto, aby se vám, občanům, žilo v obci ještě lépe a nikdo nesmí společné hodnoty svévolně ničit nebo znečišťovat, například nová vozovka na „Tálkách“, autobusová zastávka a podobně.

A co plánujeme pro příští rok?

Výsadbu 200 stromů od letadla do Komárku. Dále nově osázíme zelené plochy kolem autobusového nádraží, květinami a bylinkami osázíme i farskou zahradu, provedeme úpravu zeleně kolem parku, postavíme kašnu a obnovíme výsadbu zeleně kolem kulturního domu. Připravujeme obnovit pohřbívání domácích zvířat v Rasovně. Dále připravujeme propojení

s Kobylím zpevněnou cestou / z recyklátu /. Touto technologií bychom zpevnili i cestu podél nové aleje od letadla do Komárku. Ve Žlebách, v místě bývalé býčárny (ovčárny), připravujeme vybudování sběrného dvoru pro stavební suť, kterou po navršení budeme drtit. Takto vzniklý recyklát použijeme na opravu polních cest.

Plánů na zvelebení obce máme daleko více, ale budovat můžeme jen tehdy, když na budování máme dostatek finančních prostředků.

Naše obec je bohatá na pořádání kulturních akcí, kterých se každoročně uskuteční několik desítek, a proto touto cestou děkuji kulturní komisi, hasičům, mysliveckému sdružení, kravihorcům, mužáckému sboru Svodničan, nově založenému ženskému sboru Bořečanky, chrámovému sboru Deo Gratias, dechové kapele Horenka, TJ Sokol – fotbalový oddíl Celtic, tenisovému klubu, rybářskému sdružení, základní a mateřské škole, dále všem občanům a firmám, kterým není život v naší krásné obci lhostejný a pomáhají s pořádáním těchto akcí, ať materiálně, nebo finančně. Poděkování za celoroční práci patří i všem zastupitelům, kteří svým rozhodnutím pomáhají uskutečňovat vše, co si naplánujeme. Také pracovníkům obecního úřadu, kteří jsou účastní téměř na každé budovatelské akci a pomáhají při kulturních akcích obec a to nejen v pracovních dnech.

Vážené občané, čtenáři, přeji nám, aby si představitelé obce a občané, mladí i ti dříve narození, vždy rozuměli. Vám všem přeji šťastné, klidné a požehnané vánoce, hodně úspěchů, štěstí, pevné zdraví a pevný krok v novém roce 2014.

Václav Surman
starosta obce

Zprávy z jednání orgánů obce

Z jednání zastupitelstva

XX. zasedání Zastupitelstva obce dne 17.9.2013

Schválilo:

Ad 7.a) prodej pozemku p.č. st. 849, k.ú. Bořetice u Hustopečí, o výměře 30 m², pozemku p.č. 4406 o výměře 21 m² (za sklepem), p.č. st. 1007 o výměře 24 m², (pergola a veřejné WC) a pozemku p.č. 4400/2 o výměře 54 m², dále stavba sklepa s lisovnou na p.č. st. 849, stavba veřejných WC na p.č. st. 1007 a pergola na p.č. st. 1007, vše v k. ú. Bořetice u Hustopečí za cenu 1000,-- Kč, a dále prodej pozemku p.č. st. 1084 o výměře 9 m² v k. ú. Bořetice u Hustopečí, obec Bořetice za dohodnutou cenu 780,-- Kč, vše včetně zřízení předkupního práva pro Obec Bořetice za stejnou cenu – viz. písemné znění smlouvy, včetně podpisu smlouvy ve znění v příloze Svobodné spolkové republiky Kraví hora Bořetice. Kupující uhradí veškeré náklady spojené s převodem výše uvedených nemovitostí včetně daně z převodu nemovitostí vznikne-li obci daňová povinnost.

Ad 8. a) výkup pozemku p.č. st. 311, o výměře 42 m², v k. ú. Němčičky od paní Jaroslavy Slámové, bytem Bořetice č.p. 180, pro vybudování svodného příkopu pro odvodnění Kravích hor, (Veselské cesty), za cenu 3 360,-- Kč s tím, že veškeré náklady spojené s převodem nemovitostí hradí kupující. .

Ad 9.) bezúplatný převod pozemků p.č. st. 408, o výměře 128 m² a p.č. st. 479, o výměře 550 m², oba v k. ú. Bořetice u Hustopečí od Státního pozemkového úřadu.

Ad 10 a) a b) prodej plynárenského zařízení včetně všech součástí a příslušenství, které bylo realizováno v rámci „prodloužení STL plynovodu Pod bytovkami“ JmP Net, s.r.o., Plynárenská 499/1, Brno za cenu 132 100,-- Kč a znění a podpis smlouvy č. 1213000912/175068 s JmP Net s.r.o., Plynárenská 499/1, Brno, na toto zařízení

Ad 11.) znění dodatku ke smlouvě o dílo na zhotovení knihy (uzavřené dne 18.6.2013) s firmou Petr Brázda, Nová l, Břeclav – změna počtu na 1 000 kusů, změna ceny 507 726 ,-- Kč plus 15 % DPH a podpis tohoto dodatku

Ad 12.) Směrnice o inventarizaci v roce 2013 včetně složení HIK a dílčích inventarizačních komisí . Složení inventarizačních komisí:

Ústřední inventarizační komise ve složení: předseda: JUDr. Jana Zemánková, členové: Václav Surman, Ing. Lucie Procházková, Jana Hluchá

Dílčí inventarizační komise:

Druh majetku: Hotovost, běžné účty, pohledávky, závazky, vlastní zdroje, podrozvahové evidence, finanční dlouhodobý majetek

Členové : JUDr. Jana Zemánková, Ing. Lucie Procházková, Jana Hluchá

Dílčí inventarizační komise pro provedení inventarizace v Obecní knihovně Bořetice, kulturním domě Bořetice, domě s obecními byty čp. 488, v domě čp. 79, v budově 169

Členové: Ing. Lenka Bukovská, Mgr. Dagmar Popovská, Dagmar Chrástková, Lenka Grůzová

Dílčí inventarizační komise pro provedení inventarizace pozemků, budov, staveb a rozestavěných staveb

Členové: Milan Herůfek, Jiřina Odstrčilová, Mgr. Jaromír Hamala

Dílčí inventarizační komise pro provedení inventarizace v dílně, v hasičské zbrojnici, ve smuteční obřadní síni, na hřbitově, obecním sklepě, na autobusové zastávce, na sběrném středisku odpadů a v budově nových a starých šaten na hřišti TJ Sokol Bořetice

Členové: Václav Petrásek, Stanislav Herzán, Vladimír Langer, Ing. Libor Popovský, Jaroslav Procházka, Ing. Marek Polák

Dílčí inventarizační komise pro provedení inventarizace v Základní škole a Mateřské škole Bořetice, příspěvkové organizaci; na nově zbudovaném dětské hřišti u bytovek Bořetice.

Členové: Ing. Jirí Michna, Vojtěch Bystřický, Ing. Stanislav Novák

Ad 13) Finanční příspěvek panu Oldřichu Damborskému, Bořetice čp. 39, na vydání básnické sbírky „Ohňostroj ztracené touhy“ ve výši 8 000,-- Kč s tím, že obec obdrží zdarma jeden výtisk sbírky.

Ad 15) rozpočtový výhled Obce Bořetice na období 2014 – 2015

Ad 16 b) rozpočtové opatření č. 5/2013 zvýšení na straně příjmů i výdajů v celkové částce 810 500,-- Kč

Ad 17 a) doplnění členů komise pro výběrová řízení – Jiřina Odstrčilová, František Kobza, Ing. Petr Zemánek.

XXI. mimořádné zasedání Zastupitelstva dne 15.10.2013

Schválilo:

Ad 3) výsledek výběrového řízení a jako dodavatele zametacího vozu schválilo firmu SYNPRO, s.r.o, Hlavní 406, Dolní Bojanovice, za nabídkovou cenu včetně DPH 2 089 800,-- Kč.

Ad 4) bezúplatný převod pozemku p.č. 2495/22, v k. ú. Bořetice u Hustopečí, o výměře 1 665 m², od Jihomoravského kraje na Obec Bořetice

Ad 4.a) prodej části pozemku p.č. 4218, k.ú. Bořetice, za lisovnou vinného sklepa, která se nachází na pozemku p.č. st. 203, k.ú. Bořetice, panu Vojtěchu Bystřickému, bytem Bořetice čp. 322.

JUDr. Jana Zemánková

Pozvánka pro guvernéra České národní banky

Po našich zemřelých spoluobčanech se někdy vyveze na sběrný dvůr i knihovna. A v ní hotové poklady. Například vydání Psohlavců z roku 1921 nebo kniha V zemi dobrodružství a zlata, kterou vydalo Komunistické nakladatelství, Praha 1, Pernštýn 6 v roce 1923. Najdou se i hodně staré „harlekýnky“ dnes už neznámého českého spisovatele se jménem Joe Hluchy (např. Zátopa, rok vydání 1929).

Nejlepší počtení je ovšem ve starých svázaných časopisech. Tentokrát to byl „RÁDCE – český rolník“, ročník XIX, rok 1932.

Na první pohled zaujal článek o fenoménu hýbajícím společností už od první světové války – „Inflace, nebo deflace“. Článek předběhl dobu nejméně o 75 let a dává čtenáři odpověď na to, co mu vlastně přinese opatření České národní banky ke snížení úrovně české koruny. Zveme proto guvernéra ČNB, aby přijel do Bořetic a na našem sběrném dvoře si prostudoval to, co lidé věděli už před

druhou světovou válkou.

Cituji úryvek: „Každý pokles hodnoty měny přináší jistým vrstvám obyvatel nejistotu a bídu. Ani vzestup měny nepřináší opak – jak jsme tomu svědky dnes. Vyskytly se hlasy, že mírným znehodnocením standardu koruny, by se z nesnázi vybredlo (sami vidíte, že tehdejší autor dohlédl až do listopadu 2013). Zvedla by se podnikavost a byl by dostatek práce. V praxi by se to mohlo ale projevit neblaze. Připodobněme si to k situaci, kdy je na vrcholu hory pohnutí sněhu a vzniklou lavinu pak v údolí již chytati nelze. I v případě příznivého výsledku by se sice nesnáze umírnily, ale byly by jen oddáleny na pozdější dobu. Těžily by z toho živly nekalé...“

V dnešní době by tento autor bojíci se inflace dostal amok a infarkt. Kdyby věděl, že inflace se bude celostátně plánovat a bude jedním z hlavních opatření vlád ke zlepšení ekonomiky.

Tento věstec měl pravdu. Nesnáze

se jen oddálí. Celý cyklus pak každá nová vláda zopakuje bez rozdílu stranických barev.

Jaké nejvýraznější výsledky těchto opatření jsme zaznamenali za těch 80 let? Již pár let na to Němci kupovali poštácké kabele, aby si mohli zajít koupit bochník chleba za 8 milionů marek. V lidovém Polsku neměli tolik poštáckých kabelů, a tak umazaly z cen čtyři nuly od konce a začali inflařit nanovo. Jak je vidět nový trojjediný bůh „Euro-Růst-Dluh“ nás asi do ráje nepřivede.

Hodně místa je v „RÁDCI“ věnováno praktickým radám.

Vybízí nás, abychom s blížící se zimou včas ochránili svého psiho miláčka proti zimě a větru. „Sbijte jim jednoduchou dřevěnou boudu s vchodem po větru a pečlivě ji obložte slamnatým hnojem.“ Materiál, mimo toho hnoje, najdete i na našem sběrném dvoře. Ten hnůj nám nakonec dodají asi naši národohospodáři.

Tak dílu zdar!

Ing. Petr Zemánek

Činnost MAS Hustopečsko, o. s.

Místní akční skupina Hustopečsko, o. s. (zkr. MAS Hustopečsko, o. s.) je dobrovolné, nevládní, neziskové sdružení občanů a právnických osob, které spojuje zájem o všestranný rozvoj regionu. Sdružení bylo založeno 17. srpna roku 2007 lidmi, které nadchla myšlenka podílet se vlastním úsilím na rozvoji svého regionu. Po počátečním nezdaru byla činnost obnovena v září 2012. Územní působnost byla určena na základě společných charakteristik, které naše území spojují (cestovní ruch, vinařství, kulturní a historické tradice). Zároveň ovšem kopíruje hranici správního obvodu obce s rozšířenou působností Hustopeče, ke kterým se přidala obec Zaječí. MAS Hustopečsko, o. s., pracuje na principu LEADER, což je metoda rozvoje regionu podporující partnerství místního, podnikatelského, veřejného a soukromého sektoru v poměru 1 : 3. V současné době je naším cílem připravit území na nové programovací období 2014–2020 tak, abychom byli schopni co nejefektivněji podpořit územní rozvoj MAS v následujících letech. Za tímto účelem jsme v únoru a březnu 2013 požádali o dotace z Programu rozvoje venkova SZIF a JMK na vytvoření integrované strategie území. Naše

žádosti byly schváleny a my jsme získali finanční podporu ve výši 583 000 Kč. Od toho momentu započaly činnosti, jejichž cílem bude v průběhu roku 2014 předložení hotového strategického plánu. Prvním krokem bylo navázání spolupráce s MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, o. s., která je jednou z vůbec nejstarších a nejúspěšnějších MAS v České republice. V červenci pomocí starostů obcí Hustopečska byli zvaní občané a místní organizace na komunitní plánování konané v srpnu v Hustopečích u Brna, Kloboukách u Brna a Velkých Pavlovicích. Cílem těchto veřejných setkání bylo získat co nejvíce pohledů a informací o současném stavu našeho mikroregionu a představy o budoucnosti mikroregionu. Tyto podněty byly zpracovány a v současné době dochází k jejich úpravě do takové formy, aby mohly být použity ve strategii. V tomto nám pomáhá cca 20 lidí, kteří projevíli zájem spolupracovat a podílet se na tvorbě strategického plánu. Další informace naleznete na www.mashustopecko.cz.

*Zdroj: Ing. Michal Zich
a Ing. Přemysl Pálka (pracovní tým MAS Hustopečsko, o. s.)*

Výročí z ledna až března před 25 a 100 lety

Zatímco v měsících leden až březen (kdy toto vydání BL bude novinkou) se před sty nebo padesáti lety mnoho významného neudálo, na období před 25 lety je na co vzpomínat. A nejsou to jen listopadové události.

2. února 1989 zemřel olympijský vítěz ze Sappora a trojnásobný mistr světa, náš nejlepší krasobruslař Ondrej Nepela. Jeho trenérkou byla světově uznávaná Hilda Múdrá. Na mezinárodní scéně debutoval už jako třináctiletý na OH v Innsbrucku. Od roku 1976 působil jako trenér v Německu.

Ne tolik zajímavý, ale světu velmi prospěšný byl život Abela Wolmana. Tento americký inženýr a učitel byl prvním člověkem, který prosadil chlorování vody a vymyslel technologii chlorování. Jeho vynález zachránil stamiliony lidí od nemocí a případně i smrti. Zemřel 22. února 1989.

V oblasti umění si připomeňme světoznámého malíře s knírkem – Salvatora Dalího. Možná nejste jeho obdivovatelé, ale určitě jste slyšeli o bizarních obrazech tekutých hodin nebo šesti zjeveních Lenina. Rozhodně netrpěl komplexem méněcennosti. Již v 16 letech si zapsal: „... můj návrat bude triumfální a já se stanu géniem...“ Zemřel na následky popálenin při experimentu se svíčkami.

Na kulturní frontě připomeňme ještě našeho génia – spisovatele Bohumila Hrabala, který se narodil 28. března 1914. Sám o sobě říkal, že se textu vlastně bojí, a proto tam je něco, co dovede určité čtenáře nadchnou a určité kritiky pobouřit. Psal pro ty, „...kteří i posmutnělý den si dokáží vyšít ornamentem humoru, třeba i toho černého.“ Před 17 lety se vyklonil z okna a odletěl na věčnost.

Ing. Petr Zemánek

Běh za bořetickým burčákem

V sobotu 12. října se konal už XIII. ročník Běhu za bořetickým burčákem a Běhu Bořeticemi. Počasí závodníkům i organizátorům přálo. Nakonec bylo i burčáku dost, i když spotřeba byla tentokrát vysoce nadprůměrná.

Pro nejmladší kategorie byla připravena nejenom trať na 70, 150, popř. 480 metrů, ale také skákací hrad a občerstvení.

Hlavní závod na 10 km vyhrál už poštěstě Roman Pavlík. Jako 32. doběhla nejlepší žena Adriana Slavíková. V tomto závodě bojovali za obec a sami za sebe i čtyři naši odvážlivci. A neztratili se.

Krásné 17. místo obsadil Michal Punčochář a 78. příčku obsadil Vít Buchta. Také Marcel Šťavík a Pavel Bureš, ač netrénovaní v dálkových bězích, překonali sami sebe a doběhli do cíle. V kategorii

dospělých (letos se neběželo mistrovství republiky veteránů) bylo 124 běžců a běžkyň zase rekordním počtem.

V dětských kategoriích jsme dokonce měli šampiony. Nejkratší kategorii pro ročníky 2008–2011 vyhrál Lukáš Buchta, druhý skon-

čil Nicolas Dávid. V kategorii na 150 metrů zvítězila Tereza Petrásková a na bedně stál také Tobiáš Novák. V kategorii na 480 metrů zvítězili Eliška Škrancová a Kryštof Petrásek.

V Běhu Bořeticemi soutěžilo 119 dětí a juniorů.

Dopis do redakční rady

Vážení občané Bořetic,

koncem října ukončil provoz obchod s potravinami, kde po dlouhých 22 let úspěšně působily sestry – paní Šebestová a paní Kadlecová.

Po celou dobu byl jejich sympatický obchůdek velmi oblíben. Kromě širokého sortimentu zboží měly obě prodavačky pro své zákazníky vždy milý úsměv, ochotu, porozumění a pro každého i několik příjemných slůvek.

I já osobně jsem u nich velice rád nakupoval. Stavoval jsem se v jejich obchůdku denně, někdy i v sobotu nebo v

neděli. Vždy jsem odcházel spokojen a jejich příjemných vystupováním příjemně naladěný po celý zbytek dne.

O to víc mě pobouřil způsob, jakým byly obě sestry donuceny ukončit svoji činnost. Jistě to mrzelo nejen mne, ale všechny jejich zákazníky.

Ti, kteří to mají na svědomí, by se měli stydět.

Přeji paní Šebestové a paní Kadlecové v jejich dalším osobním životě hodně spokojenosti, pohody, radosti z vnoučat a hlavně stálé a pevné zdraví.

MUDr. Jiří Diblík

Jaké to je, pochopíš až v cíli

To je hlavní slogan extrémních závodů Spartan Race, které se konají po celém světě už několik let. Na pětikilometrové trati čeká běžce navíc ještě patnáct většinou těžkých překážek. Za krásného slunečného dne 28. září se extrémní závod poprvé konal i v Bořeticích, se startem a cílem na letišti Kraví hora. Závod vznikl v Americe a kopíruje výcvik speciálních vojenských jednotek. Sportovního klání se účastnilo i pět Bořetácků, z nichž všichni doběhli do cíle: jmenovitě Miluše Jakubcová, Roman Bílek, Vojtěch Bystřický, Martin Šauer a Michal Punčochář. Závodníků bylo na startu celkem 4 400 a do cíle doběhlo pouze o sto méně. Prvních 250 závodníků vyběhlo na trať v 10 hodin a pak každých 15 minut dalších 250 startujících. Poslední závodníci startovali odpoledne ve 14.30 hodin. Organizátoři za pomoci místních spolků a organizací (hasiči, sokoli, letecký klub, kravíhorci a obec) zvládli organizaci na jedničku. Úrazů bylo na celkový počet závodníků a ex-

trémní podmínky závodu opravdu málo. Dvě zlomené ruce, jedna noha, jedna klíční kost a jeden závodník zkolaboval. Drobné úrazy, jako odřeniny a vymknuté kotníky se nepočítají. Byl to fyzicky těžký závod plný náročných překážek, kde si každý závodník sáhl na dno

svých sil. Ti Bořetáckí, kteří závod viděli na vlastní oči, mi dají za pravdu, že to byl zážitek, který se nedá popsat, ale musí se vidět.

To tu ještě nebylo, aby Bořetice v jednom dnu navštívilo 10 600 spokojených lidí.

Václav Surman, starosta

Zpráva o činnosti obecní knihovny

Knihovna byla o prázdninách otevřena oba měsíce.

V září jsme opět přivezli řadu pěkných knih z výměnného fondu Břeclav. Knihovna Břeclav VF nám darovala zdarma knihy, za což jí moc děkuji.

Nakoupila jsem také mnoho zajímavých knih, které si můžete přijít půjčit.

V knihovně si také společně s dětmi čteme různé pohádky, příběhy, naučné knihy, vyprávíme si příběhy na pokračování s otevřeným koncem.

Opět je ve středu kroužek vyšívání a v pátek si děti hrají různé stolní hry. Také jsme společně vyráběli zvířátka s kaštanů na výzdobu knihovny. Děti práce opravdu moc bavila.

V adventním období budeme číst knihy na téma ad-

vent a Vánoce a vyrábět vánoční ozdůbky s papíru.

Společně s mateřskou školou plánujeme opět různé akce na měsíce leden a únor.

Od ledna budou moci děti soutěžit ve velké knihovnické soutěži o největší počet přečtených knih. Zúčastněné děti budou odměněny a jména vyvěšena na webu knihovny (www.knihovnaoborweticce.webk.cz). Kdo má zájem, může se podívat a vyplnit různé ankety. Stránky jsou pravidelně doplňovány.

Těším se na všechny současné a budoucí čtenáře v novém roce. Přeji všem krásné a pohodové vánoční svátky a šťastný nový rok 2014.

Lenka Grúzová, knihovnice

Provozní doba obecního úřadu: „VÁNOČNÍ SVÁTKY“:

Pátek	27. 12. 2013	8.00–11.00 hodin
Pondělí	30. 12. 2013	8.00–17.00 hodin
Úterý	31. 12. 2013	8.00–10.00 hodin

Pozdravit je slušnost – odpovědět je povinnost

Blíží se konec roku 2013. V měsíci prosinci je příhodná doba ohlédnout se za událostmi uplynulého roku. Vždy se najdou ty, které jsou milé, jsou však i některé, na něž je dobré zapomenout. Koncem měsíce července, v pátek a sobotu před poutní nedělí se v obci sešlo nebývalé množství návštěvníků. Konal se dlouho očekávaný sjezd rodáků. Byla to událost nevšedního významu. Všichni, kteří ji připravovali, věnovali mnoho času a energie této věci. V okolních vesnicích již srazy dávno proběhly, je potěšující, že představitelé obce se rozhodli k jeho uspořádání. Všechna vystoupení byla připravena s pečlivostí, ať již od nejmenších školáků přes skupiny zpěváků a hudebníků. Byla možnost prohlédnout si školní budovu, popovídat si s učitelkami, případně posedět si v lavicích, které jsme všichni v čase dávném navštěvovali. Stejně tak byla možnost prohlídky farní budovy či poslechnout si stručný výtah historie kostela a hasičské zbrojnice. Zvláště velký dík patří za přípravu vystavených fotografických dokumentů, kterých byl plný sál. Byla možnost prohlížet si fotografie z časů prvotních, když se snímkování začalo objevovat. Také mnoho dokumentů o činnosti hasičů, spolků sokola či orla. Zvláštní dík přináležejí za objednání a provozování elektrického vláčku. Byl po celý den využíván, všichni, kdo se svezli, byli nesmírně spokojeni. Mnoho z nich projelo ulicemi, kam se již dlouhou dobu neměli možnost podívat. Zájezd pod Kraví hory tuto líbivou cestou všechny potěšil. Celá příprava dokumentuje odhodlání a snahu připravit všechny části slavnostních dní co nejpečlivěji.

Na průběhu tohoto velmi vydařeného setkání se jistě podíleli všichni členové zastupitelstva. V dostatečném předstihu si mezi sebou rozdělili úkoly, často se shromažďovali a přípravu hodnotili. Patří všem vřelý, srdečný dík za odvedenou práci, kterou vykonávali mimo vlastní povinnosti. Zvláštní dík patří těm osobám, které se podílely na připravované, dlouho očekávané knize o historii a životě v Bořeticích. Objevilo se v ní mnoho zajímavostí o vývoji zástavby stavbě školy fary kostela a celkového stavebního uspořádání. Zrovna tak je možno nahlédnout, jak zdejší obyvatelé žili, snaželi obtíže a strádání při ničujících válečných obdobích. Za toto dílo patří všem, kteří se na tom podíleli, vřelé srdečné poděkování. V době národního obrození užívalo se moudré rčení: Pracuj každý s pílí usilovnou, na národa roli dědičné, cesty mohou být rozličné, jen vůli mějme pevnou.

Při hodnocení průběhu celé této slavnosti je vidět, že všichni členové zastupitelstva pracovali s pílí usilovnou a výsledek se dostavil. Dík patří všem zvláštní dík především p. starostovi, který na všechno musel

dohlížet a kontrolovat. Přáním zůstane, aby prvním nebylo i posledním setkáním. Je dobře, když se lidé, kteří zde mají kořeny, setkávají, mohou si popovídat při skleničce dobrého bořetického vína.

Ta část jižní Moravy zvaná Hanácké Slovácko je do určité míry výjimečná oblast. Je zde více slunných dní, méně prší, roste zde réva vinná, z hroznů se následně vyrábí lahodné víno. Mimo to se zde zachovala krojová tradice, hodové události, mládež pěkně zpívá. Do těchto končin se všichni rodáci velmi rádi vrací a nazývají to – jedeme domů. Před více než sto lety tyto návraty zbásnil P. František Zýbal z Vnorov. Jeho verše neztratily nic na lásce k domovu

Domů

P. František Zýbal z Vnorov

*Hůl v ruce, tašku cestovní,
plášť šedý s ramen splývá,
tak vypraven jsem na cestu;
slyš! ranný kohout zpívá!*

*Zamykám dveře, odcházím,
než slunko vyjde jasné,
daleko budu, přátelé,
jdu na Slovácko krásné.*

*Tam zrozen jsem, tam otec můj
pečlivý hospodaří,
tam píseň plesná hlaholí
a slunko víno vaří.*

*Těž matičku mám předrahou,
však hrob ji kryje smutný,
jdu na hrob k ní se pomodlit
a vyplakat se - smutný.*

*Jak vlaštovice vrací se
k dálnému hnízdu svému,
bych zapomněl, čím ublížil
svět srdci ubohému.*

*Nuž, s Bohem buďte, přátelé,
již ranný kohout zpívá,
červánek rdí se na horách
a na cestu mně kývá!*

V závěru všem zastupitelům srdečné díky za odvedenou práci. S křesťanským pán Bůh zaplat' za všechno!

Dva Stanislavové P. z Olomouce

Lék na špatné ovzduší – budme k sobě ohleduplní

Začíná zima a samozřejmě, že chceme mít doma pěkně teplíčko. Topíme si buď elektrickou, plynem, ale také ještě dost rodin topí tuhými palivy. A tady je ten velký problém. Lidé spalují i to, co do kotle nepatří, nerespektují omezení orgánů ochrany ovzduší. Asi žádná sebedokonalejší kontrola nedokáže

zabránit tomu, aby se lidé k sobě chovali ohleduplně a nevykuřovali své spoluobčany a celé ulice. Celou zimu, opět jako každoročně, nemůžeme, kdy chceme, otevřít okna a vyvětrat, aniž bychom si do domu nepustili štiplavý kouř. Není normální, abychom si pořád hlídali, kdy je venku dýchateľno a

kdy raději neotvírat okna. Naopak zase, nezapomenout je zavřít, jinak je plný barák kouře. Nejhorší jsou na tom astmatici a jedinci s chronickou bronchitidou. Když jedete z Vrbice do Bořetic, Bořetice bývají zahaleny často do hustého smogu... Ale co s tím?

Dufková Milada, Bořetice 159

Bořetické cesty

My, kteří zde žijeme, ani nevnímáme nesmírnou krásu naší krajiny. Strmá úbočí vysokých kopců osázených vinicemi i krásné pohledy do hlubokých údolí. A právě na úbočí zdejších kopců (perků, z němčiny der Berg) vedla a stále vede asi jedna z nejstarších zdejších cest. Již před tisíci lety zde žili lidé doby bronzové.

Při likvidaci staré drůbežárny JZD Velké Pavlovice v trati Hrůdky, na začátku asfaltové zkratky do Bořetic, byly v polovině osmdesátých let objeveny keramické a bronzové předměty a základy lidského osídlení. Ale i u nás v Bořeticích na Zajezeří se nacházejí doklady o tom, že zde již v pradávce žili lidé. Dá se předpokládat, že podél této cesty jsou dosud neobjevená další osídlení, neboť zde byla nezbytná voda, sprašová půda vhodná k hrncířské výrobě a k budování skrýší na obilí. Pocit bezpečí skýtalo množství jezer, tůní a mokřadů na jedné straně, a kopců na druhé straně.

Jednotlivé kopce nejdříve neměly svá jména. Říkalo se jim prostě kopce. Z němčiny vznikl název Filiperky (viele Berge, čteno fileperke), což znamenalo velké množství bezejmenných strmých kopců. A postupem času s obděláváním jednotlivých kopců dostávaly svá jména: Išperky, Liznyperky, Kolperky, Šumperky, Lumperky, Zumperky a podobně. Řada kopců však má již česká jména. Jako Jelení, Vysoký, Lysý, Ochoze, Kraví, Lácary, Kamence a podobně.

Vinařství přineslo i nová označení pozemků předurčených k osázení vinic. A tak se k označení těchto kopců začalo užívat výrazu hora. V katastru Velké Pavlovice z původního názvu Filiperky zůstal jen název polní trati Pod Filiperky podél dnešní asfaltové zkratky do Bořetic. V Bořeticích do současné doby se nevžil název Hora nad louky. Bořečáci této hoře říkají stále Kopce, což byl původní název celé množiny kopců podél cesty od Pavlovic po Brumovice.

Do Bořetic se ještě na začátku dvacátého století dalo přijít tak zvané „suchou“ nohou jen od Vrbice. Počínaje „Lučkama“ u Žlebů a konče Žlíbkem pod Padělkama k Vrbici byly Bořetice lemovány mokřady, tůněmi a jezírky. Tímto byl přístup do obce spojen s překonáváním bahenních brodů.

Dnes jsou zde mostky. Přes „Járek“ u letadla k Pavlo-

vicím, u „Motóra“ ke Kobyli, či most přes „Svodnici“ od Němčiček. Velmi významný je i mostek přes „Mlynářku“ před mysliveckou chatou. Na „Járku“ ze Žlebů je několik mostků, přes které se jezdilo ve směru na Velké Bílovice. Po jedné z těchto cest jela pravděpodobně i kněžna Antonie z Lichtenštejna, která jela v roce 1777 na svěcení kostela v Bořeticích. Při překonávání brodu na „Járku“ se jí splašili koně, které zastavili až pacholci u obecní studny (dolnice) v půli dědiny. Dnes je na tomto Járku mostek u dřevěného křížku s akáty.

Cesta od tohoto mostku vedla přímo do ulice Dědina. Na druhou stranu směřovala přes Padělky v Komárku do Velkých Bílovic. Tam, kde je nyní roh Pazderkovy vinice, se křížila s významnou cestou z V. Pavlovic, která se tehdy v „Maršikové“ zatáčce nestáčela k Bořeticím, ale pokračovala přes Vrbici a do Čejkovic. U této křižovatky byl podle vyprávění mého otce i zájezdní hostinec. Od této křižovatky vedla ještě jedna cesta podél dnešní katastrální hranice ve směru dnešní čerpací stanici PHM Oldřicha Sadílka a dále ke „kamenné hrázi“.

Mostek u letadla je jen pár metrů od mostu přes dnešní hlavní silnici od Pavlovic. Je zajímavé, že jsou tak blízko vedle sebe, představíme-li si, s jakou námahou se tyto mostky bez jakékoliv mechanizace budovaly. Je v místě kudy se objížděla voda nebo mokřady bývalého rybníka Kůdelka ve směru k dnešnímu dřevěnému kříži u silnice pod čerpací stanicí PHM Oldřicha Sadílka. Dnešní silnice vedoucí z Pavlovic do Bořetic je podstatně mladší. Od kříže vedla dnes již zrušená cesta „Přes kopec“ do Pavlovic. U tohoto křížku se cesta rozdvojovala. Pro dopravu těžších nákladů se jezdilo do Pavlovic cestou, které se říkalo „Nad zahrady“ (dnes tudy vede nová cyklostezka směřující k železniční zastávce ve Velkých Pavlovicích a odtud dále na Starovičky). K výše zmíněnému betonovému mostku (u letadla) vedla i slepá cesta z Předních čtvrtí k Pavlovicím. Na konci této slepé cesty byla podle vyprávění mého otce v minulosti malá vodní nádrž s pramenitou vodou. Odvodněním těchto zamokřených pozemků se prameny ztratily. V těchto místech (při dnešní silnici) byly v devadesátých letech během budování přivaděče vodovodu do Bořetic objeveny seřazené hroby, datované podle nalezené maďarské mince asi do

13. století. Je možné, že v těchto místech byla osada, o které však nejsou písemné zprávy.

Druhý mostek přes „Járek“ (stojí zde železný křížek) byl na Příhonové cestě, jež vedla od bořetické Luže (na místě dnešního autobusového nádraží) ke statkové šopě na Záblické v katastrálním území Velkých Pavlovic.

Vedle těchto hlavních cest byla v katastru spousta místních polních cest k jednotlivým pozemkům a statkovým šopám. V Bořeticích měl statek jednu šopu v místě dnešní vinice vrbeckých Mikuliců nad Žlebam, která vyhořela při osvobození Bořetic a již se neobnovila. Druhá šopa byla v místě dnešního výrobního střediska firmy IZO. K těmto bořetickým šopám a pavlovické šopě v polní trati Záblická vedly přímé cesty. Šopy sloužily na uskladnění nejprve sklizeného nevymláčeného obilí, po vmláčení obilí na uskladnění slámy a sena pro hovězí dobytek. Během roku sem pak jezdily volské potahy k zásobování dobytka tímto krmivem a stelivem.

K zásadním změnám v síti cest došlo utvořením nové honové soustavy JZD. Nejprve byly zrušeny prakticky všechny cesty ve směru na Pavlovice. Zůstala jediná, a to hraničková cesta mezi našimi Odměrami a vrbeckými Rovinkami, vedoucí přes Trkmanska a dále na Trkmanec. Část cesty od dnešní ocelové šopy na Pavlovice byla záměrně zrušena při výsadbě nových vinic na Trkmanskách. Po likvidaci vinic v Hajkách a Boč-

kách byla zrušena i cesta přes Randasku, kudy se dříve vozily těžké náklady do Kravích hor. Z důvodu lepšího využívání mechanizace při sběru okurek byly změněny i trasy cest na Zajezeří ve směru na Hliníky a Pastviska. Po sloučení družstev Bořetice, Pavlovice, Němčičky a po delimitaci půdy státního statku byla provedena tak zvaná „blokace honů“ s vytvořením nových honů o velikosti cca 100 hektarů. V trati za dvorem byla zrušena celá síť cest, neboť pozemky od Jednoty až po Jezovítku (katastrální hranici s Kobylím) tvořily jeden půdní blok. Ve směru na Pavlovice byly vytvořeny tři bloky dlouhé od „Járku“ až ke „Klímové“ asfaltové cestě, jež vedou k šopě a polnímu hnojišti s velkými silážními žlaby. Jednotlivé nové bloky byly odděleny novými rovnými cestami, aby se z každého bloku dala dopravovat na toto místo jak chlévská mrva, tak i silážní hmota, sláma a seno. Těchto cest také ve velké míře využívali noví mladí řidiči na motocyklech Pionýr, ale i dospělí k výuce řízení automobilů. Zrušena byla i cesta od „Motóru“ (větrného čerpadla na vodu ke Kobylí) k „Baště“ (studna u Trkmanky). Současně zde byl zrušen příkop položením kanalizace. Družstvo tehdy odmítlo žádost ČSD na zrušení drážního přejezdu pro případ, že by se zde cesta v budoucnu obnovila. Zrušena byla i cesta v polní trati Kůdelka a Rybníky, vedoucí od drážního přejezdu pod Tálkama do Pavlovic.

Stanislav Pazderka, Bořetice

Strýc Pazderkuj vzpomínajů (kapitola 10–18)

Tak teda pokračujem... Že je víno medicína, to ví skoro všichni. Dokonce i některé ženské z Bořetic to ve chvílích dobrého rozpoložení přiznají. I ti náčelníci a velmožové keltští, markomanští a velkomoravští, kteří na svých tabulích měli víno, byli kdysi vždy váženější než ti, co ho neměli. Víno pomáhá odstraňovat stres, podprsanky, kalhotky a další nepříjemnosti. Proto k nám do vinných sklepů si spousta lidí z daleka jezdí léčit svou unavenou duši. Jednoduše řečeno – máš-li smutek na duši, svěť se kravihorským vinařům.

10. Příběh rulandy šedé

Je zástupcem těch nejslavnějších burgundských vín. Plné, extraktivní chuti s květnatou vůní až do vůně tropického ovoce.

Měl jsem cosi vyřídit u hodně starého dědečka Hulaty. Také babičce bylo již hodně přes osmdesát. Vzal jsem za kliku, a protože bylo otevřeno, prošel jsem průjezdem na dvůr. Tam na sluníčku, jak to staří lidé dělávají,

seděli dědeček a babička Hulatovi a drželi se za ruce jako dva milenci. Dojalo mě to. Vždyť toho trápení má člověk v životě víc než radosti. A také si navzájem ubližujeme. Tito dva to dokázali překonat. Dokázali si odpustit a život je na stará kolena odměnil pohledem na zlaté prasátko štěstí.

Pak ke mně dojeli do sklepa nějací důchodci. Mezi nimi dva, kteří si sedli bokem. Chtěl jsem se jim nějak zalichotit. Natáhl jsem šedé burgundy z toho výborného ročníku 2003 a zanesl jsem jim ji na stolek. A lichotivě jsem poznamenal: „To je krásný, celý život spolek žijete a pořád se máte rádi.“ „Ale co vás vede“, odpověděl ten děda. „My se známe teprve týden.“

Od té doby už tak hned někomu neradím. Protože „lidskej život je tak složitej, že takový život člověka je vedle toho úplnej hadr.“ (Osudy dobrého vojáka Švejka..., díl II).

11. Příběh veltlínový

Jedná se o jednu z nejrozšířenějších

odrůd u nás a v Rakousku. Pěstovalo se jako jakostní víno, ale když se nechá dozrát do přívlastku, je z něj pikantní, středně plné víno až do mandlové chuti a s příjemnou kyselinkou.

Na začátku minulého století postihla celé evropské vinařství zkáza. Z Ameriky se rozšířil velký škůdce – mšice révová, lidově zvaná révokaz. A zničil všechny vinohrady. Než se našla vhodná ochrana, to je roubování na podložku, vysazovali vinaři nové vinohrady z různých divokých rezistentních odrůd. Jedním z nich bylo bago. Moc si jeho chuť už nepamatuju, ale na pozadí mělo protivnou trpkost. Také můj děda ve dvacátých letech v hoře Randlík zasadil bago. Vzpomínám si, jak mi jednou povídá: „Včíl ti dám zavdat vína. Nemysli si, že je to nějaká sračka. Je to vzácný víno z mojego Randlíka. Jmenuje se bago.“

A celou tu zvláštnost mi barvitě popisoval. „Tož včil sa napi. Cítíš, jak je husté, že by se snád kúsat mohlo. No a včil to zhltni. A cítíš na jazyku, úpl-

ně na konci chutě, tu takovů vzácnů vůňu? To je vůňa koňskýho sedla.“

Cigánil tak, až tomu sám věřil. Já koneckonců taky. Bago, zvané také štítová frankovka, se dnes dochovalo jen v několika málo keřích na starých zahradách. Zato se dochoval zelený veltlín. První odrůda byla naroubovaná na americkou podložku a zasazená v C. a K. zemském Vzorném vinohradě pro révu na americké podložce v Kyjově (viz Vinařský Obzor, ročník I, číslo 1, v Hodoníně 24. 1. 1907). A to je dobře.

12. Příběh rulandy bílé

Pochází z Burgundska. Původní název, burgundské bílé, byl zaveden i u nás. Ale Frantíkům se to nelíbilo, a tak jsme ji museli pojmenovat po známém obchodníkovi s vínem. Na sudech se pak značí RB nebo také BB. Velmi extraktivní, s vyšší kyselinkou a s vůní, která osciluje mezi květinovou, medovou až do chlebovinky starých vín. Pokud si ji vybereš k pití, neuděláš nikdy chybu.

„Vino vnímáme chuťů na jazyku, vůňu nosem a jadrnost dušů. To je moja rada,“ říkával kamarád Fanoš. „Když se pohádáš s babů, nešmakuje ti nic. Zato když se daří, kvete člověku vínko na jazyku, na patře rozvíjí buket a než se naděješ, je tu ráno.“

Působí to tak na každého. I na profíky a znalce.

Naše družstvo vyrábělo víno a prodávalo ho Vinopě nebo jiným velkoodběratelům. Jejich nákupčí šli sklepem, ochutnávali a vybírali. Na každém sudě byla křídou napsána odrůda a ostatní potřebné údaje. Nákupčí si udělali u sudu poznámky a popošli k sudu dalšímu. Až přišli k sudu, na kterém bylo napsáno jenom BB.

Sklepmistr říká: „Skončili jsme. Z tohoto sudu prodávat nesmím.“ „Ale my bychom chtěli ochutnat taky.“ „Ne a ne a ne. Nesmím.“ Nákupčí se poradili a řekli: „Souhlasíme s vámi nabízenou cenou, ale jen za podmínky, že ochutnáme z toho sudu BB.“ Sklepmistr zavrčel: „Čert vás vem,“ a natáhl. „No vidíte, takové nádherné červené víno a vy jste ho chtěli vyslopat jenom sami. To známe.“ Obchod byl uzavřen a předseda družstva se po odchodu

nákupčích ptá: „Tak konečně řekni, co máš v tej bečce BB.“ „Ale Baorovo bago. Nevěděl jsem, co s tím, a tak jsem napsal BB.“

13. Veltlínské červené rané – příběh rodinný

Z bílých hroznů děláme vína bílá. Z růžových hroznů také vína bílá. Odrůdu nazýváme ale červené, protože hrozen je červený. Z modrých hroznů děláme vína bílá – klarety, vína růžová – krátce macerovaná a hlavně vína červená. Potud vysvětlení, proč odrůda veltlínské červené, zvané také večerka, je víno bílé. Veltlínů je hodně. Tento má jemnou kořenitou chuť i vůni, nižší kyselinky a světle žlutou barvu. Zapisujeme jej VČR a čteme večerka.

Člověk na své životní pouti přijde někdy na křižovatku, často, aniž sám chce, cosí do něj strčí a on se tou stranou pak ubírá celý život. Jako děcko ve sklepě jsem byl s otcem a mým bratrem, který právě začal chodit na valtickou vinařskou školu.

Otec tehdy rozšafně prohodil: „Chlapče. Ty chceš být taky vinařem? Tož já ti mosím říct, že víno není o povídání, o slopání, ale o kopání čili o práci. Proto ti dám rádek vinohrada, řeknime té mojí večerky. Ty se celej rok o něj postaráš a z úrody si sám uděláš první víno svojeho života. Abys věděl, do čeho ideš.“

Možná, že to bylo jen špásem, ale brácha se tak zapálil, že celý rádek po celý rok poctivě obdělával. Udělal svoje první víno, nalahvoval a ten poklad má dodnes. Otec ho nevědomky žduchnul na tu správnou cestu, protože víno se pro bratra stalo nejen potěšením, ale i osudem.

14. Příběh pálavský

Jako je v Čechách Říp, je na jižní Moravě Pálava (Pavlovské vrchy). Máme i víno stejného názvu. Spatřilo světlo světa na svazích Pálavy, ve šlechtitelce Perná, a to křížením odrůd Müller Thurgau a Tramín červený. Ve vzájemné harmonii se v něm doplňují aromatický buket tramínu a s lahodností mullerky. Bohatě se odmění již po třech letech v archivu.

„Sů lidi, keří nafúkajů policajtom, když se podívají na flašku. Ani nemosí pit. Ale sů aj takoví, kteří možů pit víno z hrotka a policajtom nenafúkajů,“ říkal Fanoš. Zvlhčil hrdlo lahodným mokem a pomalu dodal: „Teda, když je nechytňů.“ Říkám mu: „Ná a ty, kolik za večír vypiješ vína?“ A on na to. „Já nevím. Proč se ptáš? Tak asi kýbl.“

To ale neplatilo pro Pálavu. Měl ji rád, což o to. Ale výrazně voňavé odrůdy jen olízl, nechal je pro turisty a věnoval se pití těch tradičních, bořetických. Kdyby závodili s koněm v pití, vyhrál by Fanoš. Když jsem jednou vyprovodil návštěvu, stávil jsem se ve sklepě u Fanoša na kus řeči. Bylo kolem půlnoci, otevřu dveře a nevěřím svým očím. Jeho kamarádi leželi po různu na zemi i jinde a byli naprosto na šrot. Jen Fanoš byl strážlivý a opřený o futra ukazoval na ty chudáky: „Tož ehe. Totok je moja večerní práca.“

Dobře jim tak. Neměli s Fanošem závodit.

15. Příběh moprový

Tož to je vínko pro děvčata. Výrazný muškátový buket, kyselinek málo, skoro žádné, řídké, málo extraktu. Vypěstovali ho ve šlechtitelce v Polešovicích z odrůd Muškát Ottonel a Prachttraube, proto nesl dříve označení Mopr. Každému říkám – ten Mopr pijte mladý, jako víno prvního roku.

Děda Cyril byl ve víně kovaný a hned tak ho nějaký litřík nepoložil. Tehdy pod Kraví horou ještě neproudily stovky turistů. Byly prázdniny a velké horko. Kraví horou šli dva studentíci a zrovna, když děda byl ve sklepě. Šli kolem a starého člověka slušně pozdravili. Dnes už ví, že to neměli dělat. Děda odpověděl a pozval je. „Tak podte si, klučiska, zavdat, ste takoví celí zapocení.“

Ve sklepě je konstantní teplota asi 12 stupňů. Proto se tam tak dobře pije. Víno je svěží, jadrné. Teplota akorát. Vůbec neleze do hlavy. Horší, když vylezeš na sluníčko. To máš pocit, že jsi rázem dostal kladivem mezi oči. A tak klučiska po půl hodině leželi před sklepem v jatelině a dělali mrtvých. Zrovna jsem přišel do sklepa já. Děda mě táh-

ne za rukáv k těm dvěma postiženým. „Podívej se, co se mě podařilo. A to pili jen Mopr. Já su takovej spokojenej.“

16. Příběh sauvignonový

Máme různé sauvignony. Od těch nejméně vyzrálých kopřiváčů, přes travnaté do broskvových až po černorybízových u těch nejzralejších. Všechny jsou podobné svojí chlorofylovou stahovací chutí. Ale za pár roků ležení pod kantýřem tě příjemně překvapí.

Bylo nás v rodině jako maku. Každou neděli maminka se sestrami vařily. My chlapi, abychom nezavazeli, jsme chodívali do sklepa – jako mnoho jiných. A když se mužští sejdou, vždy se baví na téma vážné a důležité. Ne o blbostech jako ženské. Ty konečně k tříhodinovému plkání ani téma nepotřebují. Došlo nějak na řeč, že chlap, když už je starej, tak už nemá chuť ani čich. Tím jsme ovšem těžce ranili dědu Cyrila, který si na svém zarudlém raťáčku velice zakládal.

„Dědo,“ povídáme, „vždyť ty ve svém věku nemožeš rozeznat bílý od červenýho. Teda, když ti zavážem oči.“ „Cóóó?“ Děda spravedlivě rozhořčil. Pochopitelně. Když on začal chodit po výstavách vína, my jsme ještě tahali dřevěného káčera. A tak jsme se vsadili, dědovi zavázali oči a brácha natáhl z první bečky. Veltlín zelený. A zavalil dědovi. „Dyť je to můj veltlín z první bečky. To by poznalo každý tele.“ Brácha rychle natáhl ze čtvrté bečky vavřinec. A děda zase sebejistě. „Ná, tož mě zavdejte uhodnout něco těžšího. To je přece můj vavřineček. Nalejte mi k uhodnutí nějaký sauvignon nebo večerku.“ Nevěřicně jsme kroutili hlavami. Když tu bráchu napadla spásná myšlenka. Natáhl koštýřem špinavé vody z kýblu, kde se umývají koštovačky. A zavalil dědovi. Děda se napil, dlouho to válel po jazyku a furt nic. Nakonec povídá: „Ná kurva, co to je? To sem eště nepil.“

17. Příběh o škodné na vinici

„Na vinici máme různých škůdců. A na všechny máme medicínu,“ říkal děda Cyril. „Tak na peronosporu máme kuprikol, na oidium sulikol. Na špačky brokovnicu a na děčka řemeň.“

Enom na turistů nemáme nic. A tí, když sednú na vinohrad, je to horší než hejno špačků.“

Jednou jsem byl s bráchou hlídat špačky. Seděli jsme na špačkárně a brácha povídá: „Všetci špačci spávají henkaj v tým lužním lesi u Lednice. Vem si dalekohled a dívej se. Dnes vstávají podle slunka za pět minut sedm.“

Za pět minut sedm z lesa opravdu vyletělo obrovské hejno. Snad milion špačků. Letěli přímo na nás. První obrannou linií byly Rakvice. Zaslechli jsme obrovský rachot a hřmot, jako když kdysi bombardovali Vídeň. To do ruda rozžhavená propanbutanová děla konala svou práci. Do toho suché třaskání brokovnic jen dokreslovalo válečnou vřavu. I na tu dálku se dalo zaslechnout ryk hrůzou postižených vinařů, že jim to všechno sežerou a oni celý rok nebudou mít co pít. Nakonec je sprostáci zahnali na nás.

Čekali jsme je. Rozhodnutí raději hrdinsky položit život, než umřít příští rok žízni. Věděli jsme, že nesmí sednout. Zahájili jsme proto prudkou palbu z propanbutanových děl, až se vzduch chvěl hrůzou. Musím připomenout, že do hejna bylo přísně zakázáno střílet.

Tedy mimo nešťastnou náhodu. Ale ty mrchy se nebály a klidně sedaly dál. Koutkem oka jsem zahlédl, jak brácha nešťastnou náhodou zvedl lauf a prásknul doprostřed hejna. A všichni ostatní vinaři nešťastnou náhodou do nich začali řezat taky. A donaj – zvíťazili jsme. Svištění letícího broku jim zřejmě nedělalo dobře na žaludek. To se nám ulevilo.

Zde si redakce dovoluje připomenout, že nyní je to podobné. Abyste měli oči jak ostříž a uměli počítat rychle, jak PC. Střílet se může jen do hejna většího než tisíc kusů. Turisti však nemohou vědět, jak se pozná, které hejno má méně a které více než tisíc špačků. A proto se ptají. A všude slyší stejnou odpověď: „Každé hejno špačků má alespoň tisíc a jeden kus.“

Ovšem matka příroda má ráda všechny své děti. A tak jsou špačci neškodně mazaní. Malé hejnečko sedlo na dráty a štěbetalo z plna hrdel, jen aby odvedlo naši pozornost. Obrovské

hejno zatím došlo pěšky na vinici a sežralo, co mohlo.

Někdy vidíte v televizi reportáž, jak vinař brečí, že mu špačci sežrali celou úrodu. Vy ho můžete politovat. My si však myslíme – dobře ti tak. Měl sis to hlídat. Špačci se musí někde našrát. Když se našerou na cizím, mně to nevadí. Nedej však Bože, aby sežrali mně. To jsem pak do ruda rozžhavený se špačkům strašlivým krvavým způsobem pomstít.

18. Příběh o etice vína

Lidé, kteří víno milují, se samozřejmě zajímají o všechno kolem něj. Byl jsem několikrát s vinaři ve Francii, tzv. na zkušenou. Vždy je dobré se podívat, jak to dělají druzí. Učit se z cizích chyb je levnější než ze svých.

Naše vinařská oblast je malá, neli malinkatá. V rámci Evropy nic výjimečného. Všude ve vinařské Evropě jsou oblasti malé, střední, ale i obrovské a s nejrůznějšími tradicemi.

U nás, na Slovensku, v Německu, Maďarsku či Rakousku jsou lidé navyklí navštěvovat vinné sklepy jako vinařny. Na jihu jsou nádherná vinařství, kde vás provedou a podrobně seznámí s provozem i s jejich vínem. Dále ale platí – ochutnej, kup si a mazej. Na flámování máme u nás vinařny.

A v restauraci dostanete ke konkrétnímu jídlu vždy konkrétní víno. Víno je tu nedělitelnou součástí gastronomie. Což cítíme něco jako jeho urážku. Pro nás je víno něco posvátného. Nekládeme důraz na párování s jídlem tak silně. Pro nás je důležitější, že jsme při víně veselí. Proto když se měli lidé ptají, které víno je nejlepší, odpovídám: „No přece to, po kterém holky tancují na stole. To, po kterém lidi zpívají a mají se rádi.“

Etika vína je na celém světě. Podle oblastí se různí a všude je asi krásná.

Současná globalizace nás nutí přijímat mezinárodní formu etiky vína. Možná je to správně. Ale nezapomínejme na tu naši. Je sice malinká, ale je nám bližší, k srdci přirostlá.

Je prostě naše.

I. Pazderka
Redakčně upraveno

Oldřich Damborský

Vítr čese strniště

Vítr čese strniště ostráhané na ježka
brambory uprostřed ohniště obalené popelem,

ještě si boží mlýn trochu mouky něhy namele,
na hody se mi zjevila dávná láska Anežka.

Pavoučí sítě létají povětrím, trnky sládnou v puse.
Pohlazením nešetřím, mám tě rád, říkám v jednom kuse.

Z podzimního lesa

Z vykotlaného pařezu pije černý pes,
stébla se do větru monotónně kymácí,

láska se z tvých tváří však nevytrácí,
říkáš: Za svou růži odpovědnost nes'.

Jdeme strání dolů a přece naše něha roste.
Milovat a být milován, tak složité a tak prosté.

Stříbrná liška

Na modrém sněhu stopy stříbrné lišky,
ve žlutých oknech zelené stromky s hvězdou.

Čas křísíl ostruhami kobyle Luně, zatáhl uzdou
a věčnost přešla na tebe, hlazením prstů bříšky.

Ó, ty přesýpací hodiny Zimy s úzkým hrdlem Vánoc.
Nade mnou krouží horké rýmy, přikryješ mne na noc.

Veřeje ve větru

Mrholí, ve větru se klátí vysoké černé akáty,
kalná Trkmanka v údolí bere na sebe hříchy

a odplavuje je k moři, kde bárky z pokory, ne z pýchy,
jako skořápky plují nekonečným mořem a pasáty

s nimi lomcují jako podzimní vítr rozvrzanými veřejemi.
Schoulený v pruhové peřině čtu verše a blaze je mi...

Ladovský Štědrý večer

Mokrý sníh se lepí dětem na paty
ponocný odtroubil starodávnou hodinu.

Chvalme Jezulátko a děkujeme Hospodinu,
že přišla noc plná lásky, která nemá záplaty.

Neboť trojjediný Bůh miluje všechny stejnou měrou.
A ztracená kometa prolétla nad Betlémem stratosférou.

Zimní vycházka

Hřeješ se v rezavém kožíšku od lišky,
boty z kožešiny králíka, tváře profialovělé,

přítom se tvé srdce zajíká jako slovo je proněžnělé,
v mých rukavicích jsi našla hebké pelíšky.

Ať si metelice duje, mráz praští do morků kostí.
Zima ledovými nýty stlouká okuje, my dva v milosti.

Bobřím na Dyji

Měj se dobře, mladý i starší bobře, na řece,
kousej, co to dá, a udělej z kmenů pastelky,

protáhni se nahoru i dolů, do šířky i do délky,
pluj si pohodově po hladině jako moucha ve mléce.

Ve svém hotelu Dyje, kde není uklízečka ani recepce.
Měj se dobře, bobře, se svou bobřicí, počítám i tvé ko-
jence.

Na horním frejdě (Zpověď vinaře)

Vrány krákorají na akátu nad horním frejdem,
letní pergoly jsou zasypány sněhovou samotou

a zatím ve sklepech se povznášíme notou za notou,
sklenička rubínu i smaragdu, klobouk jde šejdrem.

A kdyby nic potom nebylo, let pířka, jen věčná bílá sle-
pota,
já řeknu: Ničeho nelituji, v kvelbu i na vinici užil jsem
života.

Oldřich Damborský

Sonet o zimních Kravích horách

Réva se krčí za stěnu dobráckého sklepa
mrazivý vítr ji však najde ze všech stran,
bledé souhvězdí Orionu svítí na sněm vran
na plecháč Luny začala hrana tmy klepat.

Vrabci schouleni v hustém křoví z bezu
kuřák přede dveřmi sklepa hrdě podupává,
v strejcovských sudech schována čest a sláva
letních dnů, když omotával pot tvou blůzu.

Vínečko spí a tiše si jako angorská kočka přede,
za chvíli dozraje jako tvoje touha, pohanský Hoebe,
a pak ohňostroj závratí začne sršet z tvých úst

na všechny dny nudné, obyčejné, liché a plané,
a ty pozvedneš skleničku a řekneš: Děkuji ti, Pane,
že nechal jsi spolu s révou i táhlou písničku růst...

Myš na počátku podzimu

Zabydlela se nám za gauč myška malá,
moje milá jí dává tvrdý sýr a piškoty,

já bych ji nejraději bacil podrážkou od boty,
zatímco moje milá by si s ní jen hrála.

Však náhle ji kousla do prstíčku, drzá potvůrka jedna.
I tak ji necháme u nás bydlet, nejmíň do půlky ledna.

Dvojbarevná (PF 2014)

Chrpy a havraní křídla,
modrá naděje
a černá za všechny padlé,
které jsi v životě potkal,
závratí zřídla
i milostné Pompeje,
to všechno chce nadhled,
i když ti zůstane
jen její fotka.
Jeď dál, unavený jezďče,
jeď dál,
okaté děvče...

Čas po Vánocích

Vrány krouží nad hladovým a hubeným lednem,
mokrě vločky ti přistávají na řasách a hlině

a přesto si to užíváš jako jediný divák v kině,
černobílý film pro pamětníky: Láska klobouk smekne,

ohnivá Marlen zhasne, hlavou pohodí Nataša Gollová.
Tak po filmu nám nezbyvá než se ve foyer zimy koulovat.

Oldřich Damborský

Drakiáda na bořetickém letišti 2013

Přinášíme Vám několik fotografií z tradiční drakiády, kterou každý rok pořádají rodiče dětí ve spolupráci s Mysliveckým sdružením Bořetice.

S nástupem podzimu přicházejí vhodné dny k oblíbené a lety vyzkoušené zábavě dětí a tatínků – pouštění draků.

Proto byla jedna letošní podzimní neděle zástupci rodičů a myslivců vybrána k uskutečnění dalšího ročníku této oblíbené akce.

Bylo potěšující sledovat, jak se před třetí hodinou odpolední začíná letištní plocha zaplňovat účastníky.

Počasí na toto setkání vyšlo přímo skvěle. Podle předpokladů bylo teplo, slunečno, modrá obloha, žádný déšť. Prostě příjemná změna oproti ostatním

pošmourným podzimním dnům. Bohužel tomuto krásnému dni chyběla jedna maličkost – pořádný podzimní vítr.

Ve slabém vánku se drakům moc létat nechtělo. I když několika drakům se to nakonec přece jenom podařilo. Chtělo to ovšem chytit vodící šňůru a aspoň chvíli s drakem utíkat proti větru. Proto byly zúčastněné děti možná více „vyřádné“ než normálně.

A když potom bylo všem poskytnuto malé občerstvení na myslivecké chatě, našel by se jen málokdo, kdo by byl s příjemně stráveným odpolednem nespokojen.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kdo se na pořádání drakiády podíleli.

Mgr. Radim Šebesta

Okénko mladého myslivce

Některá zvířata nosí na hlavě rohy a některá jiná zvířata nosí na hlavě parohy.

Ze seznamu vyber tři zvířata, která mají na hlavě rohy. A potom vyber tři, která mají na hlavě parohy. Své odpovědi napiš do níže položených řádků.

jelen evropský, koza domácí, tur domácí, srnec obecný, daněk skvrnitý, kamzík horský

Zvířata s rohy:

Zvířata s parohy:

*Nápověda: rohy nejsou větvené, neshazují se, jsou duté, jsou z hmoty zvané rohovina
parohy jsou větvené, shazují se a o opět dorostou, nejsou duté, jsou tvořeny z kosti*

Základní škola a Mateřská škola Bořetice, okres Břeclav, příspěvková organizace

IČO: 70880646, č.ú.: 168679512/0300; tel: 519430207, reditelna@zsmjos.cz, www.zsmjos.cz

„Rok na vsi aneb Jaro, léto, podzim, zima – v naší škole je to prima.“ To je název našeho celoročního projektu pro školní rok 2013/2014. V letošním školním roce základní školu navštěvuje 50 žáků, v mateřské škole je zapsaných 38 dětí, školní družinu navštěvuje 47 žáků.

Pořád se něco děje. Poslední velmi zdařilou akcí MŠ bylo tradiční vánoční těšení a vystoupení dětí na Vánočním jarmarku. Na základní školu si zvyká 10 prvňáčků, ze kterých jsou moc šikovní školáci. Dokonce pod vedením třídní učitelky Mgr. Markéty Polákové a s pomocí rodilého mluvčího Jamese Prestona zvládají i základní fráze z angličtiny, neboť s výukou angličtiny začínáme letos poprvé již od 1. třídy.

I v ostatních třídách už mají za sebou pořádný kus práce. Kromě výuky žáci navštívili divadlo v Boleradicích i v brněnské Radosti. Dále absolvovali výukový program o odpadech v Ekocentru Trkmanka ve Velkých Pavlovi-

cích, turnaj ve florbale v ZŠ Kobyly a hudební vystoupení pana Vojkůvky. Podařilo se tradiční vystoupení pro seniory v kulturním domě, návštěva Mikuláše, zdobení obecního vánočního stromu, zpívání na jarmarku i předvánoční hudební odpoledne. Poprvé jsme se také vrhli do sběru papíru a žáci to berou vážně. Za svou práci budou na konci školního roku odměněny třídy i jednotlivci. Za utržené finanční prostředky pořídíme vybavení a pomůcky pro děti MŠ i žáky ZŠ. Děkuji všem rodičům, sponzorům, zřizovateli, členkám kulturní komise a příznivcům školy za podporu a spolupráci, které si velmi vážíme.

Jménem zaměstnanců ZŠ a MŠ Bořetice přeji všem čtenářům BL krásné Vánoce, hodně štěstí, zdraví, optimismu a dobrou náladu v celém roce 2014.

Mgr. Ivana Macháčová, ř.š.

Zimní čas v mateřské škole začíná již několik let tradičně, a to na svatého Martina pečením martinských rohlíčků, později pečením perníčků a na svatého Mikuláše mikulášskou nadílkou.

O svaté Barboře řežeme „barborky“ a pak se už těšíme na Vánoce.

„Vánoční těšení“, tak nazýváme společné setkání rodi-

čů a dětí v MŠ. V letošním roce proběhlo 10. prosince. Všichni zúčastnění měli možnost péct cukroví, zdobit stromeček, okna MŠ a vyrábět přáníčka a svíčky.

Závěr patřil koledám a posezení u čaje a kávy.

Všem bylo moc příjemně a Vám přeje také takovou Vánoční pohodu, jaká je u nás ve školce.

Radka Mainclová

Jsme druháci

Rádi čteme, počítáme a píšeme. Už počítáme do sta. Rýsujeme podle pravítka. Umíme abecedu. Víme, co jsou předložky. Poznáme slovesa. Najdeme ve větě podstatná jména. Poznáme souvětí. Máme rádi angličtinu. V prvouce se učíme o rodině. Baví nás vytvářet. Děláme ozdoby na stromeček. Slavíme spolu narozeniny. Byli jsme v divadle. Ve druhé třídě je prima.

Čtvrtáci na prázdninách ve vesmíru

Má vysněná planeta

Už dlouho chci vidět Jupiter. Jak jsem tam doletěla, uviděla jsem malilinkaté lidičky a domečky. V dálce byla jedna vesnice a tam bydleli mimozemšťané. Tam jsem se zabydlela na pár týdnů i já. Byli moc hodní, vůbec se ke mně nechovali zle. Mně se tam líbilo. Pak jsem šla zpátky do rakety, rozloučila jsem se s nimi a odletěla jsem. Řekla jsem to mámě a tátovi a ti na mě byli pyšní, že jsem našla život na Jupiteru.

Magda Valová, 4. tř.

Má planeta

Já jsem Matyáš. Jsem kosmonaut a poletím na známou planetu Saturn. Tak jsem konečně tady. Vystoupil jsem z lodi a vidím všude vojnu. Jdu se podívat a to bojují mimozemšťani. Teď mě spatří a zařvou: „Fisomula!“ A utíkají za mnou. Chytili mě a jdu do vesmírné cely. Tam jsem přespal jeden den. Druhý den mě vhodili do planety. Vletělo tam UFO a to mě zachránilo. Byl tam mimozemšťan a ten mi pomohl opravit loď. A tak jsem se vrátil z planety Saturn domů.

Matyáš Vala, 4. tř.

Mars

Jednou jsem letěl na Mars, a když jsem přistál, uviděl jsem divné lidi. Nevěděl jsem, jestli je to jiný život. Šel jsem se ukryt do nějakého příbytku, ale nedíval jsem se pod nohy a spadl jsem do kráteru. Když jsem se vyškřábal z kráteru, uviděl jsem staré kosmické vozítko. Ujel jsem na něm dva kilometry. Našel jsem vesmířany, jak staví podzemní základnu. Raději jsem se vrátil do rakety a odletěl jsem zpátky na Zem. Lidstvu jsem pak řekl o objevu života na Marsu.

Jakub Hrubý, 4. tř.

Má vysněná planeta

Když jsem byla malá, chtěla jsem letět na planetu Venuši. Od jedné kamarádky jsem dostala zájezd na Venuši. Měla jsem radost. Nastoupila jsem do obrovské modré rakety, letěli jsme vesmírem a já jsem viděla Halleyovu kometu. Najednou jsme se zatřásli a už jsme tam byli. Vystoupila jsem a planeta odletěla. Šla bych ráda dál, ale všude pusto. Ale co to? Najednou se přede mnou hemží malí mužíčci s helmami na hlavě a dívky s hustými vlasy. Byli to Venuše a Venušky. Mluvili na mě hlasitým hlasem a napsali mi na papírek: „Vítej na Venuši.“ Vtom mi zazvonil mobil a já se musela vrátit na raketu. Všichni mi mávali a volali: „Tak ahoj příště!“

Eliška Andrlíková, 4. tř.

Co jsem viděla na Venuši

Málem jsem zakopla o mimozemšťana. Usmál se na mě a řekl, že se jmenuje Rypákchod. Je mu 895 let. Líbí se mu, že má na bříšku křížek. Rypákchod používá osm očí, na každé straně má pět prstů, tři nohy a na hlavě velký zlatý roh. Je docela hodný, takže je můj kamarád.

Eliška Šebestová, 4. tř.

Venuška

Má příšerka má dvě uši ze zmrzlin a čtyři ruce. Velké nohy má z oceli. Z obličeje jí svítí tři oči, velikánský nos jako žárovka a usměvavá pusa. Celé tělo je pokryto perníkem a tričko kamínky. Sukni má upletenou z trávy. Dlouhé vlasy zakrývají červený krk. Ve vesmíru má hodně přátel a jmenuje se Venuška. Hledá přátele i u nás na Zemi.

Eliška Andrlíková, 4. tř.

Letošní absolventi naší školy – žáci 5. třídy

Daniela Dofková, David Matějovič, David Mazal, Kryštof Petrásek, Martina Sadílková, Martin Šperl, Jan Štefan a Alžběta Újhelyiová navštěvují naši školu poslední školní rok. Ještě nás čeká mnoho práce, ale věřím, že vše úspěšně zvládneme a naši absolventi budou dobře připraveni na další etapu vzdělávání.

Bc. Jana Michnová, třídní učitelka 5. třídy

DOTAZNÍK PRO PÁŤÁKY

1. Jak bys ohodnotil(a) svoji práci ve vyučování? (Použij klasifikační stupnici 1–5.)
2. Jak bys ohodnotil(a) svoje chování ve škole? (Použij klasifikační stupnici 1–5.)
3. Který předmět ve škole tě baví?
4. Který předmět ve škole tě nebaví?
5. Tvoje záliby?
6. Čím bys chtěl(a) být?

JMÉNO	ČÍSLO OTÁZKY					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Daniela	2	1	M	KVLV	bruslení, fotbal, hra na klavír a kytaru	právníčkou
David Matějovič	2	3	TV	PŘ	ping pong, fotbal, florbal, basketbal, hod do dálky	programátorem
David Mazal	3	2	TV	HV	hry na počítači	policejtem
Kryštof	2	2	TV	HV	fotbal, tenis, ping pong, florbal, basketbal, atletika, vybíjená	policejtem
Martina	2	1	M	KVLV	hra na klarinet a klavír, zpěv, fotbal	učitelka na ZUŠ
Martin	3	2	TV	AJ	počítač	automechanik
Jan	3	2	TV	PŘ	motocross	mistr světa v motocrossu
Alžběta	3	2	TV	PŘ	vycházky s pejskem, jízda na koni	chci pracovat se zvířaty

Zkratky předmětů: M – matematika, AJ – anglický jazyk, TV – tělesná výchova, HV – hudební výchova, PŘ – přírodověda, KVLV – komunikační, literární výchova.

OKÉNKO ŽURNALISTICKÉHO KROUŽKU – EKOLOGICKÉ TÉMA

SKŘÍTKOVÉ KONTEJNÉRCI

(Dokončení daného příběhu dle fantazie žáků)

Na jedné návisi stály kontejnery na tříděný odpad. Modrý, žlutý a bílý. V modrém bydlel skřítek Papíráček, který se staral o to, aby do něj lidé dávali pouze papír. Do žlutého se dával plast, bydlel v něm skřítek Plastáček. V bílém kontejneru bydlel Skláček, který hlídal, aby do něj přišlo pouze bílé sklo. Všichni skřítkové byli nerozluční kamarádi. Ke kontejneru často chodil chlapeček, který se jmenoval Pepíček. Byl to moc zlobivý kluk. Často do kontejnerů kopal nebo házel plast do papíru a opačně. Skřítkové už toho měli dost a domluvili se, že Pepíčka vytrestají... Skřítkové si řekli, že po každé, když Pepíček do kontejnerů kopne, že strašně zahučí a Pepíček se lekne. Jak se domluvili, tak to i udělali. Pepíček se leknul tak, že upustil plastovou flašku před kontejnery a další dva měsíce tam nechodil. Jednou si však řekl, že tomu přijde na kloub. Šel se ke kontejnerům podívat, dokonce do nich nakouknul, ale skřítky neviděl, protože skřítkové splývali barvou s odpadky. Pepíček tedy do kontejnerů kopnul. Hned se ozvalo strašidelné zahučení. Pepíček se podíval pořádně, odkud zvuk přichází a konečně skřítky uviděl. Lekl se těch pidimužíků tak, že málem vyletěl z kůže. Nejdřív chtěl zase utéct, ale nakonec se skřítků zeptal, proč ho tak straší. Papíráček, Skláček a Plastáček mu pověděli, co jim vadí, a také Pepíčkovi vysvětlili,

proč je důležité třídít odpad. Pepíček se zastyděl a slíbil, že se určitě polepší. Ze všech se stali nerozluční kamarádi. Pepíček pomáhal skřítkům hlídat kontejnery a skřítkové zvali Pepíčka na každou lesní párty.

Martina Sadílková, žurnalistický kroužek

Plastáček dostal nápad! Udělal tajemné kouzlo... Když Pepíček přišel ke kontejneru, chvíli se rozhlížel, jestli ho někdo nepozoruje. Potom začal všelijak míchat odpadky a nakonec do jednoho kontejneru kopnul. V té chvíli se zafungovalo Plastáčkovo kouzlo. Pepíčkova noha zůstala vcucnutá ve stěně kontejneru. Pepíčka se ji snažil vytáhnout, ale nešlo to. Dlouho tam stál na jedné noze, začal mít hlad a žízeň. Báł se, že brzy bude noc a on se odtud nedostane. Začal volat o pomoc. Naštěstí ho zaslechl jeden pán. Pepíčkovi nic jiného nezbylo, než se mu přiznat. Litoval svého špatného chování a sliboval, že už nikdy míchat odpady nebude. Svou lítostí tak zrušil skřítkovo kouzlo a nohu mohl vytáhnout. Svůj slib dodržel a dokonce dával pozor na ostatní, aby odpady dobře třídili.

David Matějovič, žurnalistický kroužek

ZNEČIŠŤOVÁNÍ PŘÍRODNÍHO PROSTŘEDÍ

(Vyhledávání informací na internetu)

Znečištění ovzduší je chemický,

fyzikální nebo biologický činitel, který mění přírodní vlastnosti zemské atmosféry. Je celosvětovou příčinou řady úmrtí a nemocí např. dýchacích cest a výskytu rakoviny a srdečních onemocnění. Mezi největší zdroje nečistot v ovzduší patří stacionární zdroje (teplárny, tepelné elektrárny i lokální topeniště v domech) a mobilní zdroje (především automobilová doprava, ale i železniční nebo lodní.

Kateřina Folerová, Viktorie Valová, žurnalistický kroužek

Znečištění vody je jeden z největších problémů současného světa. Znečištěním vodních toků a nádrží se zhoršuje kvalita vodních ekosystémů i ekosystémů v jejich okolí. Znečištění vody lze v některých případech omezit metodami čištění odpadních vod. Zdroje znečištění vody: následky eroze, toxické látky, průmyslové tuky a oleje, radioaktivita, eutrofizace (proces obohacování vod o živiny, zejména fosfor a dusík).

Martina Sadílková, žurnalistický kroužek

Znečištění půdy: existují tisíce zdrojů znečištění půd. Mezi nejčastější patří uhlovodíky, rozpouštědla, pesticidy, olovo, rtuť a ostatní těžké kovy. Velmi často se do půdy dostávají ropné uhlovodíky z protržených podzemních nádrží.

Kryštof Petrásek, žurnalistický kroužek

Fotogalerie

*Dopravní výchova ve 4 třídě**Hudební vystoupení v ZŠ**Mikuláš v MŠ**Ranní čajovna v MŠ 1*

MUDr. Mikuláš Očenášek

Kniha mého rodu a života /pokračování/

Dětské hry v období 1886-1897

Jednou v létě při odpoledním vyučování se přihnala prudká bouře. Celá třída se úplně zatměla, blesky a dunění hromu bylo téměř stálé. Tehdy při cestě ze školy jsme se dověděli, že zabil hrom strýca Kouřila.

Ale my školáci jsme jinak bouřkové přívaly měli rádi, protože z našeho mrňavého járku dělaly divokou bystřinu, v které se daly stavět průplavy a hráze, pouštět lodičky, ba tu a tam jsme zachytili nějakou zdechlou rybičku. Jméno „bahňák“, kterého se pak doma ne jednomu z nás dostalo, vystihovalo výborně situaci.

O zábavu nebyla nouze. Naše hry byly většinou sezonní.

Tak v zimě se kromě mrskáni pěčka/ káče/ hrávalo do čmaje a do důlků o knoflíky. Díky přátelství z Johanou Hrdinovou /v předcházejících kapitolách autor píše, že to byla kamarádka, která kluky o knoflíky/ prťáky/ většinou přehrávala a když už ne, tak jim namlátíla a o knoflíky je obrala/ jsem měl knoflíků bohaté zásoby a nemusel jsem skrblit.

S prvním jarním sluncem začala hra v blechu / daleko lepší výraz než strážnické semel/, později v dudka a habána.

V květnu se oživoval svérázný sport kolem svatojánské sochy. Měla dřevěné zábradlí s oky, kterými svižný školák prolezl. Některý menší kluk dostal do ruky prut a měl dovoleno řezat každého, koho dopadne. Obyčejně si ani nelízl, protože jsme všichni byli jak živé stříbro a přelízali jsme vrchem i spodem. A když si pak kluk srazil prst nebo se udeřil do nosu a začal brečet, hrozně jsme se nasmáli.

V létě byly nejběžnější hry s nožem na stávníku a zejména na bejčka. To bylo zapichování nože země u různých pozic. Některí kluci se za živý svět nemohli naučit figuru o špici nebo figuru poslední, v níž se nůž pérovitě roztočil klem příčné osy a oblouky dopadaje k zemi se měl zapíchnout.

Kdo jako já mohl býti o půlnoci obuzen a udělal tuto nejtěžší figuru třeba desetkrát za sebou, měl ve hře pozici nepřemožitelnou. Nebylo to bez významu. Trestem za prohru bylo, že ten, který zůstal poslední, musel dut přčky. Musel si dlaní zastřít oči a vítězové hry jeden po druhém ho drcali do této zastírací ruky. V okamžiku drcnutí musel trestanec vystrčit izolovaně prst. Souhlasil-li onen prst s tím, který v témž okamžiku vystrčil vítěz, byl trest ukončen.

Druhá hra byla na bzika.

Každý z hráčů si udělal malý důlek v trávníku, určilo se pořadí a nyní dva losovali hádáním, dopadne-li vyhozený nůž jako znamení nebo jako holý. Kdo vyhrál, vzal nůž a šel soupeřovi trávníku v důlku. Mohl ukrojit tolik, co stačil obříznout jedním dechem při volání „ala bzzzzzz“. Vyříznutý trávník, tzv. kočky, si dal do svého důlku. Po určitém trvání hry bylo dáno znamení – „oheň“.

Tu každý musel ucpati svůj důlek kočkami. Ale některý měl koček mnoho a jinému se nedostávalo. Vyrovnaní se dělo tzv. vozením koček. Prohrávajícimu naložili kočky na záda a on musel opatrně jeti kolem všech důlků ke svému. Když některé-

mu spadlo kus drnu ze hřebu, chopili se tohoto kusu vítězové a drn pláclí vší silou na jeho hřbet. Pak toho spadlo ještě víc a hra končila pravidelně tím, že se kluci pobili nebo se dal některý do pustého nářku. To ale bylo nebezpečné, protože takový platil za zbabělce, s kterým není radno hrát.

Jednu velice výraznou hru se stydím popsat. ale nic platno, kronikářskou věrnost musím klást nade všechno.

Byla to hra na ščivína.

Bylo k tomu hlavně menšího kluka, který to ještě nikdy nehrál a potom druhého, který měl dosti plný močový měchýř. Toho prvního vzali dva jiní za ruku, každý z jedné strany, a ten druhý se mu nepozorovaně postavil za záda. Vedený musel s vedoucími dělat nemotorné taneční kroky a při tom opakovaně volat :

„ Čimčičík ščivíc“.

Náčez ho ten vzadu a každé zavolání zalil proudem ze svého měchýře. Když konečně ten potrefený pozdě zpozoroval svůj tragický omyl, bylo mu na jeho plačtivé námitky odpovídáno:

„ Šaks to chtěl!

Je vidno, že mládež z naší dědiny měla v sobě cosi Rebelaisovského a Balzacovského.

Pozvání na ples Modrých Hor

Dne 15. Února 2014 pořádá DSO Modré Hory
společenský ples ve Velkých
Pavlovicích, k tanci hraje Salónní orchestr Brno

Malé zamyšlení nad tím, co je život, kdy začíná, kdy je nejkrásnější a kdy končí

Život je tak nádherný, jedinečný, monumentální výtvar, že se ani snadno a dobře popsat nedá. Třináct a půl miliardy světelných let na všechny světové strany od Bořetic jsem nenašel nic dokonalejšího a lepšího.

Pravdou je, že někdy bývá složitý, někdy hodně složitý až těžký.

My ale musíme vždycky svého nejlepšího přítele, ale i největšího nepřítele – náš mozek – dokopat k tomu základnímu. K faktu, že po očistění od všech nánosů, problémů a křivd zůstává ten jedinečný život, který může být ve vteřině zničen.

A podruhé se do tohoto krásného vztahu se všehomírem či nekonečným vesmírem už nedostaneme. I když připustíme názory vyznavačů reinkarnace, náboženství nebo antropických časově neomezených vztahů mezi subatomárními částicemi hmoty, tedy i našeho těla, přesto většina z nás už druhý život neprožije.

Je to prostě složité.

Což geniálně pochopil i český mudrc Josef Švejk: „Život lidskej, pane vachmajstr, je tak složitej, že život člověka je proti němu úplnej hadr.“

Zatímco o tom, kdy život skončí, vedeme jen plané nepodložené hypotézy, o tom, kdy vlastně začíná, můžeme už dlouho uvažovat vědecky.

Všechny problémy jsou však vícefaktorové. Konečně každý lidský, přírodní či společenský jev se skládá z obrovského množství vztahů a jen díky nedokonalosti našich smyslů jich poznáme pouhou stotisícinu či miliontinu. Jinak bychom se z toho zcvokli. Jsou-li tedy všechny jevy vícefaktorové, záleží jen na úhlu pohledu.

A se vznikem lidského života je to stejné.

Sešli se tradičně na obědě ve své oblíbené restauraci.

Vlastně je tam svým novým, ale

šedým, neprovokujícím automobilem přivezl jeden z nich – evangelický farář. Jejich společné obědy se stávaly konferencí na vybrané téma, které někdo z nich nadhodil ještě při objednávce jídla.

Než mohli začít rozvíjet svoje moudré úvahy, přišel číšník.

„Dobrý den přeji. Co si pánové dají dnes?“

„My staří katolíci v pátek maso nejíme. Dnes už spíše jen tak ze zvyku“. To řekl starý děkan z nedalekého kostela sv. Jenovéfy a objednal si smažený sýr s hranolky a zeleninový salát s olivami.

„Samozřejmě. A pán po levici?“

Na levoboku seděl jeho mladší kolega, evangelický kněz a řidič v jedné osobě.

„Dám si jehněčí na grilu..., a bude to ostré? Ano? No tak mi zrovna přinese jednu plzeň.“

„Ale pane kolego,“ zvedl varovně ukazováček starý děkan, „nezapomínejte na to, že jsme tu autem a vy musíte usednout za volant.“

„Jen v klidu, pane kolego. Já už mám dnes po mši, tedy i po eucharistii, a naši dopraváci mi ze služebních důvodů tolerují dvě desetiny promile v krvi. A jak je to s vaší službou a alkoholem? Vy přece také pijete služebně Kristovu krev!“, opětoval napomenutí protestantský kolega.

„Samozřejmě. Také piji služebně víno a pak sedám za volant. Nic se neděje. Jen ti vaši dopraváci mě nesmí zastavit.“

Číšník se ze slušnosti starším nemíchal do hovoru. Počkal i třetí u stolu, židovský rabín ve středních letech. Pak si objednal svůj obvyklý hovězí plátek s kapustou.

Již z úvodu rozhovoru bylo cítit, že některé zájmy mají společné. Kromě společného Boha i vážnost svého povolání, spíše poslání.

Jejich řeč se pak dostala na téma život.

Kdy a jak končí a kdy vlastně za-

číná?

„Pánové. My a naše víra uznáváme, že život začíná tehdy, když spermie pronikne do vajíčka a vznikne nová buňka, zygota. Proto jsme tvrdě proti potratům“, začal ctihodný pan děkan katolickým vysvětlením.

Pak si vzal slovo jeho mladší evangelický kolega se stále košatým sexuální životem. „Vážený pan děkan nemá tak úplně pravdu. Já a moji farníci zastáváme názor, že život začíná, až se zygota dále dělí a vznikne nevelký útvar, který když z jakéhokoliv důvodu zanikne, jsme schopni – tedy ne my, ale naše ženy, už subjektivně poznat.“

Nejmladší z nich, rabi, zatím moudře mlčel. Až mezi dvěma sousty hovězího na kapustě se konečně ozval.

„Začátek života, pánové, je docela náhodný, ale prostě jednoduchý. Představte si situaci, kdy vám chcípne kočka, zatoulá se pes, děti odjedou na prázdniny k babičce a žena odjede s přítelkyněmi na týden na chatu. Pak teprve skutečně začíná život.“

„Je vidět, páni kolegové, že jsme se evidentně neshodli. Prostě každý máme trochu jiný výklad víry“, chtěl uzavřít debatu protestantský pastor.

„Zajisté“, přitakal mu pan děkan. „A s koncem života to bude podobné. Ekumenická shromáždění jsou sice dobrá věc, ale každodenní konkrétní rozhodování zůstává na nás.“

Oba kolegové přestali přežvykovat, protože vycítili novinku v jejich tradičních diskuzích.

„Zrovna před týdnem. Představte si. Na faru přijde stará paní Zemanová, že abych odsloužil zádušní mši za její mrtvou kočku. Říkám jí familiárně – ale babi, víte přece, že to naše víra u zvířat nedovoluje. Klidně mě odpověděla, že to ona ví, ale když je potřeba, požádá

se o udělení výjimky biskup nebo sám arcibiskup. Tak jako když loni ženila v našem chrámu svého baptistického zetě. Ale babi. Výjimka by se vyřizovala dlouho a tělo vaší kočky by se začalo rozkládat.“

Staříčský děkan si nechal přinést frankovku, nesvěcenou, upil, aby zvlažil hrdlo a pokračoval. „A víte, co mi na to řekla? Myslela jsem, že se domluvíme. Poslala bych na účet

farnosti padesát tisíc korun. A tu se vmísil do rozhovoru můj mladý kaplan. Prý, paní Zemanová, to jste měla říct hned na úvod, že vaše kočka byla katolička. Zítra v 18 hodin v kapli odsloužím mši. Račte pozvat celou rodinu a nezapomeňte vzít tu kočku.“

„No vidíte, drahý kolego.“ Moudry rabi měl vyzvednout dítě ze školky, a proto se pokusil disku-

zi ukončit. „Život je velmi pestrý a rozdílné názory na víru je třeba posoudit, prodiskutovat a ne hned odsuzovat a zakazovat.“

Utřel si velkým ubrouskem hubu a spokojeně jej hodil do prázdného talíře. „Dneska bylo to vaše hovězí obzvlášť šťavnaté, Ahmede. A pozdravujte ode mne v kuchyni vaše tři ženy.“

TISKOVÁ ZPRÁVA

Bořetické vinařství Ludwig pokřtilo cuvée Inflagranti s dřevěnou etiketou

Mnoho lidí se domnívá, že v našich podmínkách je téměř nemožné vyrobit špičkové červené víno. Ale vinaři ze Slovácka, kde vládou ideální podmínky pro modré hrozny, mají opačný názor. A jedno z takových vín právě přichází na český trh. Vinařství Ludwig z Bořetic připravilo v letošním roce unikátní cuvée Inflagranti pozdní sběr 2011, jehož výraznou strukturu navíc podpořilo zrání v malých dubových sudech. Křtu se ujala 2. vicemiss víno 2013, slečna Hana Hegarová, jejímž patronem letos Vinařství Ludwig v soutěži bylo.

Toto výjimečné červené víno, určené především pro gurmety a sběratele, je připravené v omezené a číslované edici s celkovým počtem 1 972 lahví, objednat si lze konkrétní číslo lahve. Výběr čísla není náhodný, odráží totiž rok založení sklepa v Bořeticích na úpatí Modrých hor. Víno je opatřeno unikátní dřevěnou etiketou.

Jedná se o cabernetové cuvée s dominantní odrůdou Cabernet Moravia, podpořené odrůdami Cabernet Sauvignon, Dunaj, Nitra a Váh. Hrozny pocházejí z Moravské Nové Vsi od vinohradníka Ing. Miroslava Košuta. Poměr odrůd byl volen tak, aby v komplexním aromatu vína vynikla jak kabernetová kořenitost, tak zároveň ovocnost a stopa dřeva dubových sudů, ve kterých víno zrání. Ve vůni tohoto noblesního vína můžete nalézt tóny jeřabin, černého rybízu, vařených višní a vanilky. Chuť je velmi robustní a komplexní se zajímavou kombinací černého ovoce, čokolády a sladkých taninů, které prodlužují unikátní a dlouhou dochuť.

Čas předvánoční

Před rokem jsem do předvánočního čísla Bořetických listů napsal vzpomínku na můj vůbec první (pokud si pamatuji) vánoční stromeček. Vrátil jsem se, alespoň v myšlenkách, do doby ještě předválečné, do let mého předškolního dětství. Letos jsem si vzpomněl na onen zvláštní podzim před deseti lety, kdy jsme se s manželkou vydali na šestnáctidenní poznávací zájezd do Mexika.

Bylo to 24. listopadu 2003, když jsme v ranní plískanici, samozřejmě už v teplém zimním oblečení, vyjížděli rychlíkem z Ostravy do Prahy, odkud mělo nazítří startovat „naše“ letadlo. Na ruzyňském letišti (tehdy se ještě nejmenovalo Letiště Václava Havla) jsme se však museli podrobit mnohem přísnějším kontrolám než při předchozím letu do Portugalska na podzim roku 2000. Mezi těmi oběma cestami se totiž odehrálo ono apokalyptické 11. září 2001 – teroristický útok na centrum New Yorku s použitím unesených letadel. A tak i před letem do středoamerického Mexika jsme museli procházet rentgenovými rámy a bdělým kontrolorům předkládat obsah svých příručních zavazadel (batůžků, které jsme si brali s sebou na palubu letadla) i svých kapes, jen aby tam nebyl nějaký nůž, nůžky či – nedej Bože! – plastická výbušnina, třeba v tubě se zubní pastou. Tyto všechny „nebezpečné zbraně“ končily pak bez náhrady ve sběrných kontejnerech hned u vstupu do letového prostoru.

Z Prahy jsme letěli českými aerolinkami do Amsterdamu, který vypadal ze vzduchu skoro jak Benátky: rozlehlá síť vodních kanálů – grachtů – se v něm stříbřitě leskla, odrážejíc sporé paprsky podzimního slunce. Na tamním letišti jsme strávili skoro tři hodiny a již po poledni jsme nastoupili do obrovského airbusu holandských aerolinek, patrového letadla se třemi bloky sedadel pro necelé čtyři stovky cestujících. Dostali jsme místa při levoboku letadla, u okýnek, hned vedle mladých mexických manželů, podnikatelů, vracejících se

z Evropy. Maličko jsme s nimi konverzovali v angličtině, zatímco hluboko pod námi (letěli jsme ve výšce 12 km!) se převalovaly vlny Atlantického oceánu. Byla to ocelově šedá pustina, zpočátku oživená bělavými skvrnami námořních lodí, později už tmavnoucí v zapadajícím slunci. Letoun směřoval, snad přes Skotsko k východní oblasti Spojených států amerických a pak nad Floridu, přes Mexický záliv, až k rozsáhlému letišti v Mexico City, hlavním městě cílové země. Bylo to ovšem celých 11 hodin letu, při kterých jsme sledovali barevnou obrazovku nad našimi hlavami, se zakreslenou mapou atlantické oblasti a v ní červeně vyznačenou linií našeho letu. Přeletěli jsme přitom několik časových pásem: podle našeho času SEČ jsme měli přistát o půlnoci, museli jsme si však posunout hodinky o celých 7 hodin nazpět a na pevnou půdu hornatého středního Mexika jsme vstoupili už v 5 hodin odpoledne či spíše navečer – byl přece konec listopadu.

Uvědomuji si, že s takovými podrobnostmi nemohu líčit celý ten úchvatný zájezd, mou první cestu na americký kontinent, který mě přitahoval už od 50. let minulého století, kdy jsem dostal do ruky první obrazové publikace o takzvané předkolumbovské kultuře v Americe. Pochybuji, že by mi v BL poskytlí tolik místa, abych mohl zevrubně povyprávět o všech zajímavostech té, pro nás stále exotické země. Přijeli jsme samozřejmě hlavně kvůli kulturním památkám. Těch jsme zhlédli bezpočet – Sluneční i Měsíční pyramidu v aztéckém Teotihuacanu, mayské chrámy, paláce i observatoře v Chichén Itzá, obrovské archeologické lokality na Monte Albano, v Tulumu, Palenque, muzea v Mexico City, v Oaxace, renesanční a barokní kostely v Pueble, v Tule, v San Cristobalu de las Casas, také však bizarně zdobené venkovské kostelíky, například v mayské osadě San Juan Chamula. Navštívili jsme i výroby

barevně glazované keramiky a rázovitých tkaných kobereců, ba i palírny tequilly, vyráběné z pěstované agáve.

Mexiko (Spojené státy mexické) je ovšem velická země, až pětadvacetkrát rozlehlejší než naše republika a s desetkrát početnějším obyvatelstvem. Další výrazná odlišnost spočívá v tom, že 90 % Mexičanů jsou katolíci, překvapující nás, chladné Evropany, vroucí, hluboce citovou zbožností. Ta je podmíněna zajisté též etnicky – vždyť tam žije pouze 10 % bělochů, zatímco zbývající obyvatelstvo je z 15 % indiánského původu a 75 % čítají míšenci. Na první pohled jsou Mexičané menší postavy, tmavovlasí, snědší pleti. Na venkově žijí zpravidla v dřevěných chatrčích, pokrytých vlnitým plechem nebo, tradičně, palmovými listy. Kromě nejsevernější části státu převládá tam totiž tropické podnebí, o němž jsme se mohli dokonale přesvědčit právě při našem zájezdu.

Počátkem prosince 2003 jsme se ubytovali v městečku Zipolite u Tichého oceánu a strávili tam tři dny koupáním a sluněním na obrovské písčité pláži. Ti choulostivější mezi námi se kryli pod rozložitými slunečníky z palmových listů. Hned po příjezdu za námi zamířily dvojice domorodých děvčátek a nabízele nám k prodeji všelijaké cetky – pletené barevné náramky či šňůry polodrahokamů. Posléze se tam objevili místní kluci, každý s kolečkem naloženým už dozrálými kokosovými ořechy, a přiloženou mačetou na požádání rozřali vybraný kus s osvěžujícím mlékem (za dolar). Ale v palmových hájích jsme doslova klopýtali o spadlé ořechy a kus dál, v stínu tropického lesa jsme zahlédli i volně rostoucí kakaovníky s charakteristickými plody – velkými tobolkami plnými tučných semen. Mohl bych vyprávět ještě dlouho, o banánovnicích, rostoucích jak plevel kolem domků nebo o nekonečných horských pláních pokrytých tisíci kaktusů, z nichž některé dosahují výšky vzrostlých stromů, jiné pře-

kvapují zvláštními tvary a nádherně barevnými květy. Mluvili bychom stále jen o tom, co tu zemi odlišuje, nikoliv o tom, co ji s námi spojuje.

A přece, například v bohatě vyzdobené katedrále v Oaxace jsme spatřili barokní oltář s nápisem San Juan Nepomuceno (Sv. Jan Nepomucký), tedy zasvěcený jednomu z českých světců. Oltář se zlacenou Janovou sochou krásily tabulové malby z jeho života, vytvořené nedlouho po jeho svatořečení (r. 1729). Pak jsme si povšimli, že ve vstupních halách hotelů, restaurací a velkých obchodů je už vánoční výzdoba. Někdy to byl jen umělý stromek na způsob jedličky, zdobený podobně jako u nás, jindy ale vyšňořený listnáč, například z rodu citrusů, nebo malá palma, často však i celý betlém s poměrně velkými barevnými figurami, snad sádrovými nebo dřevěnými, jako například v zahradě hotelu Posada del Mar, na ostrůvku Isla Mujeres (v Karibském moři), u Yucatánu, při východním pobřeží Mexika. Mezi betlémovými zvířátky byli navíc oblíbeni srnečci nebo jelínci. A aby se američtí turisté, kteří tuto zemi ze všech nejvíc navštěvují, nezlobili, byla na ohradní zídce té hotelové zahrady umístěna také barevná figura Santa Clause, v něhož protestantské děti věří. Vypadalo to podivně. Santa Claus, podobně jako ruský Děda Mráz, ve svém teplém zimním oblečení vypadal dost legračně pod zelenými palmami, u květinových záhonů a v září tropického slunce. Podobnou „úlitbu bohům“ komerce jsme však mohli v daleko větší míře „obdivovat“ v nedalekém letovisku Cancúnu, které představuje luxusnější obdobu francouzské Riviéry. (My, chudí čeští turisté, jsme tam byli pouze na jednodenním výletě a na pětihvězdičkové hotely jsme se jen dívali.)

Zbožnost a náboženské zvyky Mexičanů jsme si mohli na vlastní oči ověřit i při svátku Neposkvrněného početí Panny Marie (8. prosince). Už několik dnů předtím byly ve vstupních dveřích nebo v zahrádkách bohatších domů postaveny ja-

kési oltářičky s milostnou sochou P. Marie Imaculaty, která se dosti podobala Panně Marii Guadelupské z nejslavnějšího mexického poutního místa v horách poblíž sopky Popocatepetl (5 452 m n. m.), kde je od příchodu Španělů, tedy od 16. století, uctívána jako patronka celého Mexika. Ty sochy byly každého večera osvětleny elektrickými reflektory nebo neony. A při večerní mši ve sváteční den byly kostely plné bíle oblečených družiček nadšeně zpívajících mariánské písně.

Vypadalo to jak při našem Božím těle, i to horké počasí, dokonce i večer. Ještě jeden půvabný výjev bych tu rád připomněl. V předvečer svátku sv. Mikuláše, tedy 5. prosince, když jsme večereli v jedné restauraci, asi v městě Cazanité, vstoupila

do sálu mezi stoly skupinka asi šesti dětí. Nesly v rukou opentlený listnatý stromek a zpívaly jakousi mikulášskou píseň: koledovaly, do mističky sbíraly darované mince nebo menší bankovky, mexická pesa a nepohrdly ani americkým dolarem, dokud je vrchní číšník nevyhnal. Byli jsme tak překvapeni, že jsme se zapomněli zeptat, jestli i v Mexiku chodí v ten den po domech trojice Mikuláš, čert a anděl, kterou znají naše děti.

Mohl bych ještě povyprávět o mexickém stravování, o mimořádně ostrých jídlech, o rybách na různé způsoby, o tortillách, kukuřičných plackách, jako nejčastější příloze k masům, o oblíbeném avokádu atd. Chtěl jsem z těch mnoha zážitků vybrat alespoň ty, které se vážou k přítomné době adventní.

PhDr. Antonín Grůza

POZVÁNKA

na

ŽEHNÁNÍ MLADÉHO VÍNA,

které se uskuteční v pátek

27. prosince 2013

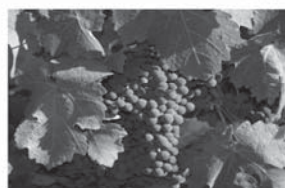
v 15 hodin

v KULTURNÍM DOMĚ V BOŘETICÍCH.

**Hudební doprovod: cimbálová muzika pana
Ladislava Švidroňa z Mistrína, mužský pěvecký
soubor Svodničan.**

**Vinaře prosíme o vzorky vína, hospodyňky
o pomazánky.**

Všichni jste srdečně zváni.

Silvestrovské okénko

S blížícím se Silvestrem se lidé chystají na notnou dávku veselí a srandíček, protože celoroční vtipy na politiky už musí nudit.

Chci nabídnout jen několik veselějších postřehů ze života.

Zdá se ženy tlačí svůj balvan zrovnoprávnění stále výš a výš, i když jim k tomu mocné instituce, jako třeba katolická církev, hážou klacky pod nohy. Zatímco v roce 2012 jsem často zaznamenal mužskou poznámku: „proč bych si měl kupovat celou krávu, když chci pít jen mléko“, tak v roce 2013 jsem už také slýchal ženskou poznámku: „ proč si mám kupovat celé prase, když mi stačí jen malá klo-báska“.

Hodně srandy mohou zažít i sekretářky při čtení adres adresátů a odesílatelů. S novými neznámými tituly se totiž roztrhl pytel. To samo značí, že naše vysoké školství je na cestě kvantity. Kvalita se u absolventů hodnotí až po letech praxe – podle počtu nul za základní číslovkou na výplatní pásce.

Adresátem je třeba MDDr. Tlustý.

Je to lidové označení pro doktora na mateřské dovolené? Na tento pokus zapomeňte v ordinaci zubaře – jedná se o nový titul jeho mladších kolegů.

Neznalost titulů se ale projeví i při psaní.

Například adresa 2 × Mgr. Xaver Nepěkný. Nabízí se, že pan Xaver je doma už podruhé magorem, ale jde jen o špatný zápis absolventa dvou různých fakult univerzity. Správný zápis by byl Mgr. et Mgr. Xaver...

Mě osobně se však líbí titul PUDr. – již před čtyřiceti lety moji spolužáci takto označovali posunovače u dráhy.

Nechodme ovšem daleko. I v naší obci není o veřejně sdílenou veselost nouze – viz výňatek z příspěvku do Bořetických listů o vernisáži fotografické výstavy na téma Modré hory.

„...vernisaže se zúčastnilo 80 hostů, mezi nimi autoři, starostové a dokonce někteří členové našeho zastupitelstva... vystoupil chrámový sbor Deo Gratias, děti v krásných krojích i básník Oldřich Damborský se svými básněmi o víně. Jediným organizačním nedostatkem bylo, že hosté

vernisaže se na závěr přiopili bílým vínem, když námětu výstavy by spíše slušelo víno červené...“

Autorka glosy jako žena z dobře vychované rodiny se neodvážila napsat, že to byla neomalenost, protože když už požívat, tak samozřejmě v souladu se záměrem kulturní akce. Anebo se jen překlepla.

A na závěr hlášení bořetického rozhlasu, které se minulo účinkem.

„Manželé Zemánkovi žádají návštěvníka, kterému se nedopatřením přilepila ruka na venkovní část jejich zvonku, aby jej vrátil. Nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, ať si přijde také pro druhou část zvonku, protože jedna část bez druhé není funkční. Děkujeme za pochopení.“

Hlášení bylo 6krát opakováno zbytečně.

Upozorňujeme, že náprava již není možná, protože zbylá část zvonku skončila na SSO.

Pište a mejlujte na adresu Bořetického zpravodaje, protože každý postřeh o životě v obci se může hodit.

Ať vám vaše myš dobře slouží.

Kulturní komise obce Bořetice pořádá tradiční

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL v neděli 26. ledna 2014.

v kulturním domě v Bořeticích.

Začátek je ve 14 hodin.

Občerstvení a tombola zajištěny.

Každá maska obdrží malý dárek.

BETLÉM
DIAKONIE ČCE – STŘEDISKO BETLÉM

Betlémští volají o pomoc!!!

Nedostatek financí by mohl zabrzdit či zcela zastavit výstavbu Chráněného bydlení Mirandie v Brumovicích na Břeclavsku pro dospělé osoby s mentálním postižením. Stavět se začalo letos v září a první klienti by se tam měli nastěhovat v lednu 2015.

Jenže kromě blížící se zimy naléhavě trápí BETLÉM, středisko diakonie Českobratrské církve evangelické, která bude provozovatelem, právě nedostatek peněz. Musí získat 3,3 miliony korun na pokrytí 15 % celkových nákladů.

Vznik projektu Chráněného bydlení Mirandie

Diakonie ČCE – středisko BETLÉM se sídlem v Kloboukách u Brna provozuje na Hustopečsku již tři zařízení sociálních služeb pro dospělé i děti s vážným postižením tělesným, mentálním i kombinovaným. Žádné z nich však nemá statut chráněného bydlení, o které je z řad dospělých osob s mentálním postižením a jejich rodin velký zájem. Není divu, jde o nejmodernější sociální službu s maximální mírou její humanizace.

Proto se v letech 2008–2009 zrodila myšlenka Chráněného bydlení Mirandie v Brumovicích, jehož uvedení do života napomohla podpora dvou tuzemských a jednoho zahraničního klubu Rotary International, jež dohromady přispěly téměř tři čtvrtě milionem korun. Za to byl zakoupen stavební pozemek ve středu Brumovic a zaplacená práce architektů až do fáze definitivní studie.

Popis projektu Chráněného bydlení Mirandie

Chráněné bydlení rodinného typu nabídne místa 12 dospělým osobám s mentálním postižením vyžadujícím vyšší míru pomoci a dohledu druhé osoby. Budou ho tvořit dva samostatné byty (domácnosti), každý pro šest osob. Vstup a technické zázemí budou společné, chybět nebude výtah. Uživatelé služby, tj. obyvatelé Mirandie, budou plně integrováni do sociálních struktur obce a regionu. Aby se co nejvíce přiblížili životu svých vrstevníků, budou dopoledne dojíždět do terapeutických dílen v sousedních Morkůvkách, odpoledne mohou pomáhat při úklidu, práci na zahradě a čas budou mít i na procházky a společné aktivity. O víkendu a o svátcích budou jezdit na výlety a rekreační pobyty, případně navštěvovat rodiče.

Financování projektu a prosba o pomoc (85 + 15 = 100)

Realizaci projektu v roce 2012 podpořila dotace z Regionálního operačního programu Jihovýchod na rozvoj infrastruktury sociálních služeb. Může však činit maximálně 85 % z celkových 20,6 milionů korun. Zbývajících 15 % nákladů ve výši 3,3 milionu korun musí Betlémští teprve získat, a to co nejdříve, nejlépe do konce příštího roku. BETLÉM nemá jinou možnost než potřebné peníze získat od dobrovolných dárců. O pomoc proto žádá i veřejnost.

Jakým způsobem lze pomoci

Peníze je možné zasílat na sbírkový účet: **2331534/0300**, prostřednictvím textové zprávy ve tvaru DMS MIRANDIE odeslané na číslo 87777 (stojí 30 Kč a BETLÉM z toho obdrží 28,50 Kč). Pokud pošlete textovou zprávu ve tvaru DMS ROK MIRANDIE, bude váš dar formou SMS opakován každý měsíc v průběhu jednoho roku, celkem 12krát. Pro veřejnost bude instalováno 13 sbírkových pokladniček na významných místech v okrese Břeclav, Hodonín a Brno-venkov, tedy na území, odkud budou pocházet budoucí klienti Chráněného bydlení Mirandie.

Kontaktní osoby, které jsou připraveny poskytnout doplňující informace:

Petr Hejl, DiS., ředitel a předseda správní rady, manažer projektu Chráněného bydlení Mirandie
Tel: 777 936 580, hejl@betlem.org

Ing. Jan Gavlík, úsek vnějších vztahů, člen správní rady střediska
Tel.: 777 936 578, 519 419 977, gavlik@betlem.org

Tenisový klub Bořetice 2012

Druhá polovina roku byla ve znamení družebních turnajů s klubem ze Šternberka.

V létě jsme pořádali 2. ročník letního družebního turnaje ve čtyřhrách. Tentokrát se turnaje zúčastnilo 10 dvojic, pět ze Šternberka a pět dvojic z Bořetic. Letošní turnaj byl o něco vyrovnanější než ty předchozí, ale ani letos se nám nepodařilo získat vítězný pohár. Naším nejlepším párem byl Milan Herůfek a David Cvingráf, kteří prohráli zápas o třetí místo. Vítězství si odnesli kolegové ze Šternberka Šembera-Konečný.

V listopadu zase pořádal zimní družební turnaj tenisový klub Šternberk. Tentokrát byl systém turnaje změněn. Dvojice vytvořil jeden hráč z Bořetic a jeden hráč ze Šternberka. Takto bylo vytvořeno 10 dvojic. Turnaj byl takto změněn za účelem zatraktivnění hry. Což se myslím vydařilo, jednotlivé zápasy byly vyrovnané. Turnaj nakonec vyhrál pár Antonín Klimek a Pavel Bárta, ten na turnaj odjížděl z pozice náhradníka, když vystřídal pracovně zaneprázdněného Josefa Macháče.

Oba turnaje se jak po sportovní, tak i po společenské stránce vydařily a určité v nich budeme pokračovat. Teď jsme na řadě my s pořádáním již 3. ročníku družebních turnajů.

2. ročník turnajů

Letní družební turnaj:

Semifinále:	Cvingráf D., Herůfek M.	3
	Ščudla, Pala st.	6
	Šembera, Konečný	6
	Kubát, Pala ml.	3
3. místo:	Cvingráf D., Herůfek M.	5
	Kubát, Pala ml.	7
Finále:	Šembera, Konečný	6
	Ščudla, Pala st.	2

Zimní družební turnaj:

Semifinále:	Kubešová I., Herůfek M.	6
	Hirsch J., Machač P.	1
	Klimek A., Bárta P.	6
	Tomek Z., Vyjidáková B.	0
3. místo:	Hirsch J., Machač P.	6
	Tomek Z., Vyjidáková B.	4
Finále:	Klimek A., Bárta P.	6
	Kubešová I., Herůfek M.	1

Za tenisový klub Milan Herůfek

Jelikož máme s obcí uzavřenou smlouvu o pronájmu víceúčelového hřiště, budovy starých šaten a přílehlého pozemku, snažíme se o jeho údržbu a provoz. Před zaimováním hřiště se v polovině listopadu uskutečnila brigáda, při které se provedl úklid šaten, hřiště a okolí areálu. V polovině října nám stavební firma Jiřího Vojtěška upravila a srovnala nahnutý zděný pilíř, kde je hlavní uzávěr plynu, aby se nestala nějaká havárie.

Jelikož se o tenis stále větší zájem, byl zpracován projekt na rozšíření víceúčelového hřiště. V této rozšířené části by byla postavena tréninková tenisová zeď a hřiště na streetball. Žádost o dotaci na MŠMT ČR byla podána již koncem září.

Účastníci zimního turnaje ve Šternberku

Účastníci letního turnaje v Bořeticích

ZAF
VELOSPORT **jízdní kola**

velké slevy jízdních kol

v nabídce 100 kusů jízdních kol, koloběžek a odrazedel
náhradní díly, doplňky a sluneční brýle

na funkční a sportovní prádlo CRAFT, MOIRA, ATEX sleva až 35%
prodej dárkových a servisních poukazů v hodnotě 300 až 1000,-Kč

záruční i pozáruční servis, opravujeme všechna jízdní kola,
provádíme opravy kotoučových i hydraulických brzd

otevřeno: po - pá 8.00 - 12.00 13.00 - 17.00 sobota: 8:00 - 11:00

Hlavní 68, Velké Pavlovice, tel: 519428507 www.zaf.cz velo@zaf.cz

Vánoce v Dachau

Na požádání starosty obce sepsal v listopadu pan Oldřich Jedlička svoje vzpomínky na život v koncentračním táboře Dachau v období Vánoc. Jeho vzpomínky jsme upravili do dvou příběhů. Druhý s názvem Pochod smrti vyjde v jarním čísle BL. Názvy věcí a míst i celé německé věty jsou uvedeny tak, je do dopisu vložil autor.

V koncentračním táboře Dachau-Allachu jsem prožil troje Vánoce. Pracovali jsme tenkrát v továrně BMW. Vyráběly se tam letadlové motory. Byli mezi námi i Němci, kteří nesoúhlasili s tehdejsím vedením v Německu. Jejich viditelné označení bylo takové, že měli na kalhotách, blůze a pláštích přišit červený trojúhelník špicí nahoru (rovnoramenný trojúhelník, pozn. redakce). To byli němečtí vojáci, kteří nechtěli sloužit v Hitlerově armádě. Tam, kde jsme bydleli, bylo několik bloků. Měly být určeny pro koně. Vcházelo se velkýma vratama do „Štúby“, kde bydlel „Blockeltester“ a „Blockschreiber“. V prostředku byl velký „Schlafsall“, kde bydleli vězňové a ještě vzadu další „Štúba“, ve které bydleli „Káповé, Hilfskáповé a Forarbeitři“. Ti pouze dohlíželi na vězně, aby pracovali.

Všichni, co bydleli v zadní „Štúbě“, nás mohli i bít. To byli gauneři, zloději, kasaři a po odpykání trestu byli propuštěni. Političtí vězni měli většinou doživotí nebo do konce války.

Označení vězňů bylo následující: červený trojúhelník = politický vězeň, zelený trojúhelník = kasaři, vrazi, zloději a podobná sebranka, fialový trojúhelník = faráři, těm jsme říkali biblaři, červený kruh a nebo červený kruh ve větším bezbarvém kruhu = trestná komanda, tj. „Strenkkomando“ a „Strafkomando“, černý kruh = sabotéři. Takových označení bylo více a snad v každém koncentráku jiné.

Označení Němci nebo ti, kteří uměli německy, měli všichni povoleno vězně bít a honit je do práce. „Blockeltestři“ měli černou pásku. „Lagereltester“ měl červenou pásku

a toho musel první vězeň = velitel i „blockeltestři“ poslouchat. „Káповé“ měli žlutou pásku s černým nápisem CAPO. „Hilfskáповé“ měli zelenou pásku s černým nápisem Hilfscapo. Na pracovní komandě vládli „káповé, hilfskáповé a forarbeitři“.

Ještě jsem neuvedl, že jsme měli v Dachau-Allachu tři lůžka nad sebou. Několikrát nám dělali „Abvancung“ = odvěšení. My jsme tam měli vši, štěnice, blechy a podobné neřády. Takže i za nějaký čas po „Abvancunku“ jsme je měli v postelích či na pryčnách znovu.

Kromě hlídání a bití nám tam také dělali veřejné popravy.

Dvě šibenice stály uprostřed „apeláku“. Šibenice stály naproti bloku č. 14, na kterém jsem v té době byl. Popravy se konaly asi 5 metrů od vězňů. Mezi baráky a asi 20 metrů od vězňů byli esesmani s kulometry a automaty. Báli se vzpoury.

Pak přišel SS „lágerkomandant“ s dalšíma esesákama. Tento cirkus trval asi 15 minut. Po popravách asi za 30 minut esesáci odešli a vězňové odešli na baráky. Za dalších 30 minut nebyla u místa, kde stály šibenice, ani noha.

Těch poprav bylo více. Když někdo sabotoval nebo zpomaloval práci, byl dán do „Bunkru“ a za 30 dní přišel z Himmlerovy kanceláře rozsudek – trest smrti. Byl tam také „dlouhý šára“, přes 2 metry vysoký esesák. Když stál vedle šibenice on a vězeň na stupínku stál na židličce, měli hlavy stejně vysoko.

Já jsem taky sabotoval a zpomaloval práci. Ale já jsem dostal ve dvou případech 25 na zadek. Ve třetím případě jsem dostal deset ran káblem od esesmana po stehnech.

Bylo to tehdy, když se Jugoslávci jménem Vojko Erjaneac ztratil tabák Hercegovina a my jsme pátrali, který Rusák bude kouřit cigarety z Hercegoviny. Nic jsme nevypátrali, jen jsme dostali po 10 ranách káblem, protože jsme vyšetřovali i na odděleních, kde jsme nepracovali. Na ty tresty v životě nezapomenu.

Také za útěky esesmani popravovali. Podobným způsobem jako u sabotážníků. Ti také čekali na rozsudek od Himmlera.

Jen někteří vězňové dostávali od rodin balíky. Některé balíky přicházely vykradené. Byl hlad, tak se kradlo bez ohledu na to, kam balíky jdou.

Najednou tu byly Vánoce.

Češi měli tu výhodu, že vedoucím kantýny byl Čech z Kladna, bývalý četník za první republiky Ferdinand Babka, zvaný táta z kantýny.

V každém „Schlafsallu“ bylo 14 stolů a u každého sedělo při jídle 12 vězňů. U českého stolu byli dva Rusové a 10 Čechů.

Nejlepší Vánoce byly, když nám přišly balíky s jídlem. O pití nebyla bída. Přišel jsem do kantýny a řekl jsem Babkovi: „Táto, bečku piva na 14. blok ke 12. stolu.“ Já jsem měl v kantýně konto a táta Babka mě řekl, co si mohu koupit. My jsme hostili Rusáky. I od druhých stolů si přišli s lavorem pro pivo. Táta Babka to dělal tak, že počítal k českému stolu dvě bečky piva.

Když jsem dostal balík, vypomáhali jsme si s kluky z bloku 5 s jídlem z balíků, ale i s pitím. Také kluci – Láďa Ruda ze Sušice a Václav Marek z Besednice si choďovali často pro pivo. S balíkama jsme si tedy vypomáhali. Dokonce jsem pohostil i Roberta Půstu z USA. Ten za mnou chodil pro cigarety Vlasty. Někdy jsme kouřili jen Vlasty. Ze začátku po propuštění mi psal, že mu Vlasty v Americe chybí. Pak mi přestal psát. Rodina mi oznámila, že zemřel.

O Vánocích jsme se měli dobře. Dokonce jsme měli i mušle. Ty jsme v kantýně kupovali za „premiensajny“. Těma „premiensajnama“ nám platili v BMV za práci. Někdy jsme si vydělali hodně, takže jsme nemuseli v kantýně kupovat machorku. Když kluci z Jugoslávie dostali v balíku tabák, tak ten jsme míchali s machorkou. Machorka nám chutnala, jen když nebylo co kouřit.

Takže na Vánoce, když nám přišly balíky, jsme byli spokojeni. Když ba-

líky nebyly, taky jsme to vydrželi.

V německých koncentračních táborech bylo mezi vězni lepší kamarádství na rozdíl od komunistických koncentračních táborů.

Tam stále nasazovali po stalin-ském vzoru mezi nás bonzáky, kteří udávali (bonzovali) a za každou vinu chodili kluci do „Bugru“, do korekce, do izolace s výběhem. Odtud museli vězňové ještě chodit do práce

a jen spávat chodili do izolace. V izolaci bez výběhu se do práce nechodilo a jídlo bylo jak v korekci – jednou za tři dny. Také se to muselo vydržet.

V německých koncentračních táborech, když přišly balíky, tak dlouho nevydržely, poněvadž jsme jídlo rozdávali nebo darovali kamarádům, kteří byli víc hladní než my. Já jsem měl jednu dobu „pucáka“. On jedl moje jídlo. Jmenoval se Jarošenko, z

Ukrajiny. Oba Rusové se měli u českého stolu dobře.

O Vánocích jsem toho moc nenaspal. Prožívali jsme je různě.

Když byly balíky, byly dobré Vánoce. Když balíky nebyly, měli jsme hlad a držela nás jenom víra, že se dočkáme svobody. Také nás při víře udržovala letadla, která bombardovala německá města.

Oldřich Jedlička

Život na Hanáckém Slovácku koncem 19. století

MUDr. Mikuláš Očenášek, bývalý primář brněnské nemocnice na Červeném kopci, popisuje ve své knize Kronika mého rodu a života, díl I., život na typické dědině Hanáckého Slovácka očima malého kluka v letech 1886–1897. Tato kapitola popisuje jeho dětství. Text nebyl převzat úplný, avšak dodržuje slovní obraty autorovy.

Narodil jsem se pod doškovou střechou bratrova domu 17. prosince 1886 v době, kdy otci bylo již 56 roků a matce 39 roků. Byl jsem nejmladší z rodiny a vlastně jediný chlapec, když se můj nevlastní bratr oženil.

Své první dětství vidím jako v mlze.

A je to jednoduchá jizba, v ní postele, solidní stůl s trnožem. Na podélném podlahovém trámu čili roště různé kostelní knížky, kalendář, někdy i výstražný prut nebo zásoba koží na podrážky. Na stěně housle a lišta vyplněná svatými obrazy.

Je tu dále okrouhlá lavka kolem kamen, které se vytápěly z venku z kuchyně a při nichž se v zimě tak příjemně sedávalo při vydatném škádlení se sourozenci. Je tu dále dřevěná hrazda sloužící za věšák na šaty a kožichy (bývaly vesměs bílé). A je tu konečně i moje kolébka, v níž jsem se zuřivě houpával za stálého zpěvu nápěvů a textů vlastního vynálezu. Znělo to například takto: „Hí, hí, koníček. Hí, hí, vozíček.“

Dobře si pamatuji, že každý návštěvník se u mne zastavil a vlídně se mnou pohrál.

Veliký boj se mnou svedla celá rodina, když jsem se měl poprvé stříhat. Příslušný majstr byl kterýsi náš čeledín a celá operace byla připravená v koňské maštali u mých malých čtyřech koníků. Ale já jsem nedbal na námitku, že se mému pláči směje Fuksa i Maruša, bránil jsem se dále a ostříhali mne násilím. Ještě i potom jsem sbíral vločky ostříhaných vlasů a dával si je na hlavu v domnění, že přirostou. Později mne stříhávali strýček Ludvík Očenášek ve velice příjemném prostředí svých dětí. Za ostříhání jsem odevzdával paklu výtečného tabáku za 3 krejcare. Celou cestu od trafikanta Becka až k Očenáškům jsem k pakle voněl. Hrozně se mi ta vůně líbila.

První kalhoty mi šili starý strýc Sedlák ze Svárova. Zřejmě podle nejnovější pařížské módy, totiž vzadu zapínací s obligátním šnuptychlem a jedním šrákem z odstřížku ku-

sové látky. Tuším, že jsem to náležitě oslavil při nejbližším vinobraní v trati Na Úlehlách, kde po spořádání nesčetných hroznů jsem stačil ještě ze sebe vyrazit výkřik „Bože, Veruno,“ – a už to bylo.

Nemohu ani vypovědět, kolik krás se skrývalo na našem prostranném dvoře, v našich obou humnech, za naší stodolou a v járku uprostřed dědiny. Dvůr byl plný hospodářského náčiní. Měl jsem svoje úkryty pod šopami na dřevo, pod krytem kurníku, pod kůlnou. Dvůr měl pro mne i množství speciálních hraček.

Hračky, pravda, velmi jednoduché a při tom stejně půvabné: uražená ucha hrnců a sklenic – to byly krávy, koně, ovečky, příříznutý kus vinohradského kolku byl vždy podmaňující meč, stará rezavá obruč ze sudů a putýnek – to byly kostelní zvony, když jsem do nich udělal kyvadlové srdce a na vrch přivázal proutek s tahací šňůrou.

Ba i hromada písku se vždy někde našla a v ní možnost nádherných staveb, sklepů, paláců, obchodních domů přeplněných zbožím.

Byla tu skořice z rozdrčených cihel a křídlic. Byl tu cukr z kousků vápna.

Byly tu váhy s vahadlem ze starého deštníka a s miskami z malých dyněček.

Byla tu káva z kozích bobků, provazy ze svačkových šlahounů, hřebíky z akátových trnů (jeden obrovský akát stál před domem, dva další v plotě mezi dvorem a humnem), kmín z koprovných semen – byl dokonce i jedlý.

A což teprve, když jsem si někde v humně vytýčil políčko, nasadil do řádků ječmen a ono to opravdu za pár dní vyrostlo. Pak jsem dělal i žně s malým vozíčkem za asistence psíka nebo kozy a to tak důkladně, že mne museli shánět k jídlu. Já jsem si dovedl hrát celé dny i sám. Moje fantazie i vynalézavost na tomto poli byla nevyčerpatelná.

Zjara, kdy se pak náš trávník žlutil prvními housátky, jsem za humny honíval chrousty a časem jsem se přidružil k pastýřům krav. To tenkrát byli pastýřem starý Bílek, ale hlavním hrdinou byl jejich pomocník Ján, zvaný Dodó. Poněkud špatně mluvil, prodlužoval slabiky, snad byl i nahluchlý. Ale když roztočil bič a zapráskal, znělo to jako střelná rána. A na tento signál se otevírala vrata všech domů, krávy a telata v přísném pořádku vycházely do houfu, trochu si občas zabučely – a šlo se potom uličkou

na trávník za naší stodolou.

Když zapráskali strýc Bílek, bylo to proti Jánovu zapráskání asi jako kdyby drožkářova kobyla chtěla závodit s parádním cirkusovým koněm. A proto jsem se Jána držel, běhal jsem s ním okolo rybníka a nejkrásnější tulipány z naší zadní zahrádky byly vždy jeho.

Ten můj Ján Dodó se i jinak proslavil. Když slyšel, že tam kdesi na jihu je obrovské město, pustil se jednou pěšky do Vídně přesvědčen, že jako odborný pastýř musí v takovém velkém městě udělat štěstí. Po dlouhém putování se do Vídně skutečně dostal. A viděl mohutný Dunaj, zelené střechy, nádherné domy, vysoké věže a upravené trávníky.

A hle. Na žádném z trávníků se nepásla kráva. Tím

spíše si Ján řekl, že o zdatné pastýře je ve Vídni asi velká nouze, a že ho tedy jistě přijmou.

Jenže Vídeňáci tomu rozuměli jinak. Milého Jána se zmocnil policajt, zavedl ho na strážnici a tam se ho místo na jeho odbornou pastýřskou způsobilost ptali raději na to, kde je doma. Načež ho postrkem dopravili zpět do dědiny.

Bylo z toho nemálo smíchu. A když nějaký zvědělec si dodal odvahy a Jána se zeptal, jak bylo ve Vídni, máchnul Ján opovržlivě rukou a odpověděl: „Tááková velická dědina a nemajů tam páástýřa.“

MUDr. Mikuláš Očenášek

Pozor od 1.1.2014 vstupuje v platnost nový Občanský zákoník.

Evidence a ochrana nemovitostí od roku 2014

Každý, kdo vlastní nějaké nemovitosti – zejména budovy a pozemky, trochu s obavami sleduje zprávy a diskuse ve sdělovacích prostředcích o tom, jak to vlastně s evidencí a ochranou nemovitostí po novém roce bude, jestli se k nám náhodou stát nezachová tak, že si všechno budeme muset hlídat sami, zkrátka jestli nebudeme mít za daně a poplatky, které státu odvádíme, jenom povinnosti a v podstatě žádná práva. Chtěla bych vás ubezpečit, že určitě to tak nebude. Nové občansko-právní předpisy byly schváleny právě proto, aby se víra občanů, podnikatelů i vlastníků v právo a právní stát zvýšila. Jako každá nová pravidla, i nový občanský zákoník a navazující předpisy vzbuzují hlavně v řadových občanech nejistotu a obavu, jestli to nebude horší než to bylo.

Obavy ještě umocňují tiskem a internetem se šířící rozborů nových předpisů typu „Nenechte si ukrást své domy a pozemky“ a podobné.

I pokud se týká nemovitostí, bude to jiné, ale věřím že ne horší. Vracíme se ke staré dobré zásadě, že stavba se stává součástí pozemku. Ale protože několik desetiletí se vztah pozemku a stavby řídil pravidlem právě opačným, neznamená to, že by vlastníci staveb o své stavby přišli a tyto se automaticky staly vlastnictvím vlastníka pozemku. Samostatné vlastnictví stavby a pozemku bude po přechodné období, které bude určitě velmi dlouhé, existovat pořád. Jenom to vlastníci pozemku, který si zřídí stavbu na vlastním pozemku nebo který ji na vlastním pozemku už má, bude mít ve všech směrech trochu jednodušší. Z pohledu evidence katastru nemovitostí třeba o to, že za zápis informace do katastru, že na pozemku zřídil stavbu, nebude platit žádný poplatek. V naší obci se problém staveb na cizím pozemku týká celkem výjimečně rodinných domků, ale skoro běžně se vyskytuje při evidenci lisoven a

podnikatelských objektů v trati sklepů. Hodně vlastníků si pod tlakem očekávání nového a na upozornění z katastru při provádění obnovy operátu dalo své nemovitosti do pořádku, někteří to nestihli a čeká je cesta podle nových předpisů, která v některých případech bude stát peníze třeba za správní poplatek při vkladu staveb do katastru nemovitostí.

Dosud se za zápis staveb do katastru žádný poplatek neplatil.

Kdo bude chtít posílit svou jistotu, že se s jeho nemovitostmi zapsanými v katastru bez jeho vůle a vědomosti nebude nic dít, může si zřídit službu sledování změn. Nebude to nic složitějšího ani drahého. Pojedete-li do Hustopečí a stavíte se na katastru, tuto službu vám zřídí na počkání. Poplatek je v případě prvních dvaceti evidovaných nemovitostí jednorázový na celou dobu trvání služby, hlídá pohyb vašich nemovitostí kdekoli v celé republice za 200,- Kč. V případě vyššího počtu evidovaných nemovitostí v celé republice si připlatíte a poplatek bude každý rok opakovaný. A zjednodušeně řečeno, pokaždé, když se s vaší nemovitostí bude něco dít, dostanete vyrozumění od příslušného katastrálního úřadu, a to způsobem, který si při zřízení služby zvolíte. A bude záležet jen na vás, vybíráte-li a čtete poštu z domovní schránky, z datové schránky nebo z e-mailu. Tak vlastním aktivním přístupem zjistíte, jestli se s vaší nemovitostí neděje něco, o čem nevíte a budete moci zasáhnout. Dobré je to, co je možné už dnes, že se občas podíváte do již dnes veřejně přístupné webové aplikace - www.cuzk.cz - nahlížení do katastru, jestli máte nemovitosti pořád zapsané, tak jak máte doma na posledním výpisu z katastru, nebo se stalo něco, o čem nevíte.

Myslím, že pro toto číslo Bořetických listů tato základní informace stačí a v jarním vydání už vám přineseme možná zajímavé informace z praktické realizace nových předpisů a seznámíme vás s dalšími novinkami v jejich aplikaci.

JUDr. Jana Zemánková

Něco málo z historie Vánoc

Vánoční zvyky zná každý. Nezaškodí si však informace o nich zpřesnit nebo dokonce rozšířit.

Koledy

Zpívají se čím dál méně. Lidé se snad za svůj hlas stydí, protože už se skoro nezpívá ani ve sklepech. Slovo koleda má čtyři významy: zvyková aktivita spojená s návštěvou, samotný zpěv, dar, který koledníci dostanou, i doba, kdy se chodí koledovat. Autorem první koledy byl podle legendy František z Assisi (12.–13. století). V českých zemích se zpěvem koledovalo od 14. století, a to na Štědrý den, na sv. Martina, na Kateřinu, na Štěpána i na Hromnice.

Kdo je autorem koled?

Známa je historie nejslavnější koledy Tichá noc. V roce 1818 v Oberndorfu u Salzburgu myši prožraly měchy kostelních varhan. Místní básník Josef Mohr nabídl varhaníkovi Gruberovi svoji báseň, ten napsal noty a prý za doprovodu kytary a harmoniky byla na Štědrý večer poprvé předvedena.

A podobně jako většina superúspěšných písní (například Tam za vodou v rákosí...) neměla ohlas. Líbilo se až její varhanní provedení a už v roce 1839 došla New York. V anglosaských zemích oblíbená Jingle Bells vznikla v roce 1850 a pro nás ji přebásnil až Vladimír Dvořák.

Autory ostatních koled je velmi těžké dohledat. O některých (např. Chtíc, aby spal) se tvrdí, že autorem je Adam Václav Michna z Otradovic, většina je lidových (česká lidová je například Dej Bůh štěstí tomu domu a moravská zase Pásli ovce valaši). Samotná koleda Narodil se Kristus Pán však vznikla z latinské duchovní písně 13. století Ave hierarchie coelestis.

Vánoční dárky

Dříve dostávali vánoční dárky jenom potřební a byly to různé pochoutky z cukru a ovoce. Dárky roznášely Barborky (srdíčka), dále Lucie a samozřejmě Mikuláš. Až přišli s dárky k církevnímu reformátorovi Martinu Lutherovi, který je odmítl s tím, že jeho dětem žádní papeženci dávat nic nebudou. A protože měl děti požehnaně, vypukla u nich v domě malá revoluce a Luther nakonec vymyslel „das Christkind“. Každá revoluce je k něčemu dobrá – Evropa dostala Ježíška a Lutherovy děti na Vánoce dárky oficiálně a na Mikuláše tajně.

Vánoční stromek

Je to nejmladší vánoční zvyk. V domě renesance obchodní spolky stavěly velké stromy ověšené sladkostmi určenými jako dárky pro děti. Musel to být vždy jehličnan. Církev proti vánočním stromkům brojila, ale nakonec, jako mnoho dalších věcí, je využila ke svému prospěchu – z vánočních stromů se stal symbol věčného života. Dostal se k nám z Německa – to se všeobecně ví, ale že první český vánoční stromek byl v roce 1812 u ředitele Stavovského divadla Jana Karla Liebicha, se už tak široce neví. Zdobení vánočního stromu je u nás všeobecným zvykem už asi 140 let.

A na závěr malý test z méně známých vánočních obyčejů

1. Nohy štědrovečerního stolu provazem obtočiti znamená pro příští rok:

- upevní se rodinné svazky
- domu se vyhnou zloději
- nikdo z přítomných nezemře

2. Psaní milostných dopisů na Štědrý den přináší:

- nehynoucí lásku
- štěstí
- smůlu

3. Vdavky do roka budou, koleduje-li dívka u devíti stavení a ze všech si odnese:

- jablko
- skrojek vánočky
- požehnání

4. Čím trásli chlapani na Štědrý den, když dívky trásly bezem:

- hlohem
- plotem
- šeříkem

5. Podobu ženicha prozrazovalo:

- jádro ořechu
- polínko ohořelé v ohni
- slupka z jablka

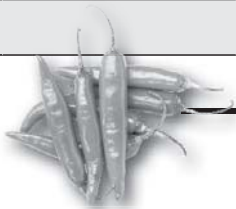
6. Čerstvý chléb upečený 25. prosince a vejce v ten den snesená mají:

- zkaženou střídku a žlutek
- dlouhou trvanlivost
- kouzelnou moc

Odpovědi: b, c, b, b, b, c

Kulinářské okénko

Tažený štrúdl

Suroviny: na čtyři bochánky (nohavice štrúdlu)

450 g hladké mouky

160 ml teplé vody

3 lžice slunečnicového oleje

2 lžičky octa

1 velké vejce + 1 žloutek, sůl

Náplň: jablka, ořechy, strouhanka, skořice, cukr krupice, 2 vanilkové cukry, máslo

Postup:

Na vál vysypeme mouku a uprostřed uděláme důlek. Smícháme teplou vodu se solí, olejem a octem a rozšleháme vejce. Vylijeme do mouky a vypracujeme těsto. V troubě si předeřejeme široký hrnec. Hladké a lesklé těsto rozdělíme na čtyři bochánky a dáme odpočívat pod nahřátý hrnec. Dále si připravíme do zlatova opečenou strouhanku. Oloupeme celá jablka. Budeme potřebovat plátno o velikosti dvou větších utěrek. Asi po 45 minutách pomoučíme plátno a vyválíme z bochánku ovál, pak už těsto vytahujeme ručně. Vytažené těsto na plátně potřeme máslem, posypeme strouhankou, postrouháme jablky, přidáme vanilkový cukr, cukr krupici (asi 3 polévkové lžice na nohu), přidáme skořici, ořechy. Zahneme delší strany 2 cm dovnitř a pomocí plátna stočíme. Po každém otočení mažeme máslem. Mazat máslem povrch před pečením i po upečení. Pečeme na papíru v předeřáté troubě na 200 stupňů cca 50 minut do zlatova. Kdo nechce ručně vytahovat, může vyvátet válečkem.

Domácí játrová paštika

500 g drůbežích jater (nejlépe krůtích)

1 větší cibule

200g másla

3–5 stroužků česneku

sůl, pepř, koření do paštiky dle své chuti, 3 polévkové lžice šlehačky.

Postup

Játra očistíme a nakrájíme na kousky. Rozpustíme 200 g másla, trochu dáme do kastrolku, přidáme jednu větší pokrájenou cibuli, česnek na plátky – dle chuti, lehce osmažit a vložíme játra. Neorestují se úplně doměkka, mohou být vevnitř trochu krvavá, přidáme pepř, sůl, případně jiné koření do paštiky dle své chuti, přidáme do toho ještě asi polovinu rozpuštěného másla, přidáme 3 polévkové lžice šlehačky a to vše zlehka rozmixujeme tyčovým mixérem.

Jsou z toho 2–3 skleničky – menší sklenice omniovky.

Nahoru nalejeme zbytek rozpuštěného másla – je to pěkné a neoxiduje to tak moc a necháme vychladit. Zavíčujeme a dáme do ledničky. Vydrží to i 10 dní. Pokud chceme paštiku různě vylepšovat, k cibulce a česneku přidáme třeba slaninku, žampiony atd.

DOBROU CHUŤ!

SQUASH Rakvice

Přijměte pozvání do Squashové haly nacházející se u hřiště v Rakvicích. Kromě squashové haly se v objektu nachází plně zásobený bar s nealkoholickými i alkoholickými nápoji a dalším občerstvením.

Otevřeno je denně od 16 hodin, telefonicky lze dohodnout i jiný čas.

Ceník:

½ hodiny stojí 120 Kč; 1 hodina 220 Kč.

Možnost zakoupení 10-ti hodinové permanentky za 1800 Kč.

Možnost zakoupení i zapůjčení squashového vybavení.

V prodeji jsou poukazy na squash vhodné jako vánoční dárek.

Rezervace kurtu a objednávky se přijímají na mob. č. 728709687.

Squash je dynamickým sportem, při kterém hráči pomocí raket odrazejí míčky o zeď a snaží se tak porazit protihráče. Squash je určen pro každého a dá se hrát v jakémkoliv věku. Tato gentlemanská hra učí vzájemnému respektu na kurtu mezi hráči - tzn., že se hráči nesmí omezit, natož pak ohrozit při hraní této hry. Jelikož se hraje na poměrně malém prostoru, obklopeném čtyřmi stěnami, vydáte během krátkého časového úseku nejvíce energie. Ve squashi spálíte za hodinu až 1500 kilokalorií (6280 kJ). Ve Squashi dále rozvíjíte postřeh, taktiku, odhad a celkově si udržujete kondici.

Sbor dobrovolných hasičů Bořetice Vás srdečně zve na

HASIČSKÝ PLES,

který se bude konat dne 15. února 2013

v KD Bořetice.

Hrají tradičně netradiční THE TEACHERS.

Bohatá tombola a občerstvení zajištěny.

Mockrát děkujeme všem, kteří přispěli na vydávání Bořetických listů

Paní Milada Duhanská, Bořetice	za	200 Kč
Paní Vladimíra Skřečková, Podivín	za	1 000 Kč
Paní Ludmila Macháčová, Bořetice	za	200 Kč
Paní Evženie Kadlecová, Bořetice	za	500 Kč
Paní Marie Hladíková, Tachov	za	500 Kč
Manželé Růžena a Josef Šťastní, Hronov	za	1 000 Kč
Pan PhDr. Antonín Grůza, Ostrava	za	1 000 Kč
Pan František Kadlec, Bořetice	za	500 Kč
Manželé Kopáčkoví, Nová Ves u Nového Města na Moravě	za	1 000 Kč
Paní Marie Jamborová, Bořetice	za	200 Kč
Pan JUDr. Jan Machač, Brno	za	500 Kč
Manželé Milada a František Dufkovi, Bořetice	za	1 000 Kč
Paní Marie Beránková, Tvarožná	za	250 Kč
Paní Marie Pazderková Bořetice čp.27	za	1 000Kč

Všem ještě jednou mockrát děkujeme.

Společenská kronika

Vítejte mezi námi:

červenec

Matyáš Mazůrek

srpen

Tobiáš Pregrt

Max Stárek

listopad

Marek Buchta

Teodor Velecký

Sňatek uzavřeli

srpen

Anna Cimbálková a Daniel Vlk

září

Lucie Petrásková a Jaromír Grůza

Jubilanti

Jubilanti 70 let:

září:

Bohumil Gala

Jubilanti 75 let:

září:

Josef Hlavňovský

listopad:

Jiřina Petrásková

Františka Procházková

prosinec:

Marie Jamborová

Bohumila Jurasová

Jubilanti 80 let:

září:

Ludmila Bernatová

Anna Vyhňáková

listopad:

Zdenka Grůzová

prosinec:

Marie Ostrůžková

Anna Petrásková

Jubilanti 85 let:

listopad:

Maria Grůzová

Přejeme všem hodně zdravíčka a osobní spokojenosti.

Z našeho středu navždy odešli:

Srpen:

Antonín Otáhal

Josef Michna

Petr Kadlec

září

Františka Hemplová

Vojtěch Fišar

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA V ROCE 2014

PROBĚHNE V NAŠÍ OBCI V NEDĚLI 5. LEDNA 2014.

Fotogalerie

Běžecký závod Spartan race

Běžecký závod Spartan race

Beseda se seniory

Beseda se seniory

Přírodovědno- turistický kroužek na sběrném dvoře

Přírodovědno- turistický kroužek - podzimní vycházka

Fotogalerie

Start běhu v kategorii mladších žáků

Start hlavního závodu Běhu za bořetickým burčákem – celkem 124. startujících

Turnaj ve florbale, Kobylí - 4.+5. třída

Vystoupení na setkání ze seniory

Vystoupení pro seniory - 1. třída

Vystoupení pro seniory - ZŠ

Fotogalerie

Mikuláš v MŠ

Vánoční těšení v MŠ

Vánoční těšení v MŠ

Zdobení vánočního stromu -2. třída

Zdobení vánočního stromu -2. třída

Volby do Parlamentu ČR 25. - 26. října

Fotogalerie

Vítání občánků Matyáš Mazůrek

Vítání občánků Max Stárek

Vítání občánků Olivie Dvořáková

Vítání občánků Tobiáš Pregrt

Vítání občánků Tomáš Herzán

Znečišťování a ničení vozovky za kostelem

Bořetické listy č. 2/2013

Vychází nepravidelně. Vydává Obec Bořetice, IČO: 283037. Registrováno MK ČR E 11 764.
Redakční rada: Václav Surman, JUDr. Jana Zemánková, Mgr. Ivana Macháčová, Ing. Kateřina Michnová, Ing. Lucie Procházková, DiS.
Příspěvky a náměty posílejte na e-mail: zpravodaj@boretice.cz. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit. Výtisk zdarma.

Neprošlo jazykovou úpravou.

Grafická úprava a tisk: Petr Brázda – vydavatelství Břeclav